

BRASSÓI LAPOK

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: SZELE BELA dr.

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UTCA 56-58 szám

Kamatlábmaximálás, Infláció és Moratorium!

A kamatuzsora elleni mozgalom Romániában régi keletű. Már 1924-ben előre vetette árnyait az ipar és a kereskedelem válsága. Ez évben egy pályamunkában rámutattam arra a veszélyre, amelyet az idősebb és elhamarkodott stabilizáció rejt magában. A deflációs és revalorizációs tendenciákkal szemben az infláció fokozását, egyidejű kamatlábmaximálást, racionális iparosítást, a parasztságnak az iparra való parciális átcsoportosítását ajánlottam. Hangsúlyoztam, hogy a primitív agrártermelésre, a külföldi hitekre, amelynek vér az ára és könnyű a kamata, a stabilizációra építeni nem lehet, mert a hiu reményeket igen keserű csalódás fogja érni. A kérdéses tanulmány éles ellentétet von az abszolút és a relatív pénzhányforgalma között. Utóbbi azt jelenti, hogy a meglévő pénz, akár kevés, akár sok, nincs egyenletesen és arányosan a termelői és fogyasztói között elosztva, hanem bizonyos helyeken, (bankok, biztosító társaságok, uzorások, pénzüzerek, hivatalok, stb.) koncentrálnak stagnál. Az árak és értékek viszonylagos eltolódása a készpénztulajdonosok javára, illetőleg a termelők és fogyasztók rovására történik. Pedig éppen a pénzforgalom sebessége és nem az ármérő-pénz koncentrációja a társadalom gazdasági rugója. A munkaalakalom és vásárlóképesség biztosításával szemben a stabilizáció, a külföldi hitel és a pénztökekoncentráció híveinek minden érve eltörpül, jóllehet a szabad kereskedelem jelszavát használják fel az uzsora szabadságának a védelmére.

Még számos évvel Argetoiann kijelentése előtt hirdetem, hogy a pénz romantizmusának, a könyvelői szellem korlátolt apstolainak, a stabilizációnak gyászos következményű kihatással lesznek a gazdasági életre. A pénz szertartásának rombolása immáron átokkal nehezedik a termelésre és a fogyasztásra.

1926-ban végre mozgalom indult meg Erdélyben, amelynek programja a még 1924-ben ajánlott követelésekkel nagyjában megegyezett. 1927-ben a hangulat mindinkább kiélesedik, végre összeül a Kereskedők Kongresszusa Nagyváradon, amely magáévá teszi az eredeti elgondolás alapvető elveit, nevezetesen:

1. a kamatláb maximálását,
2. az infláció követelését,
3. a stabilizációnak bizonytalan és alkalmasan választott időpontra való elhalasztását.

A bankörök lelkiismeretlen nyomása, a félrevezető sajtó ellenpropagandája, a stabilizáció áldásba, a külföldi kölcsönök mániájába vetett hit, a szabad kereskedelem jelszavának helytelen értelmezése, az uzorából élő elemek erőfeszítései azonban elgáncsolják a mozgalmat, amely megfeneklik. A memorandum elküldése hónapokig késik, a kongresszus határozata ellenére. A szabad véleménynyilvánítást elfojtják. Az uzsora tobzódik és szedi áldozatait. Közben az új kormány végrehajtja a stabilizációt és a külfölddel kötött hitelszerződés megadja a kegyelemdíjait a munkának, vállalkozásnak, termelésnek és az amugy is kiuzsorázott országnak. Dolgozik az adóprés, csödhöz mennek, vagy leépülnek egyre-másra a vállalatok, nő a munkanélküliség, a nyomor, a fogyasztóképesség, a relatív pénzhány: a gazdasági halálkór mindenki előtt nyilvánvalóvá válik. Ráadásul beköszönt az agrárkrízis. Kiderül a még 1924-ben hangsúlyozott igazság, hogy egyetlen ország sem lehet képes nemzetgazdasági mérlegét primitív agrártermeléssel egyensúlyozni. Az iparosítással szemben mindig azt hozzák fel ellenérvül, hogy Románia agrárállam, amelynek parasztsága menti majd meg a helyzetet és így mellékes, hogy ipara és kereskedelme megszínyni a stabilizációt. Ma a tények bizonyítják, hogy ez az érvelés szülőkötő emberek helytelen logikája volt.

A stabilizáció utáni idők egyenesen katasztrófális méretű megrázkódtatást jelentettek a romániai gazdaságra. Világszerte természetes jelenség ez, mert a pénz mindenáron való stabilizálása a termelés kiszorításával azonos. Romániában nemcsak az ipar és a kereskedelem, de az agrártermelés, ugyancsak minden produktív elem a stabilizáció áldozatává esett. Természetesen éppen úgy kudarcba fullt az agrártermelés, mint az ipar és a kereskedelem. Csak hogy ma a kamatláb maximálása és az uzoratorvénnyel csak szükséges, de már nem elégséges feltétel a kátyúból való kimenekülésre. Ma a moratorium és infláció is elengedhetetlen a racionális megoldáshoz. E három operáció együttes alkalmazásának lehetősége pedig szervesen összefügg a stabilizáció

revíziójával. Az utóbbi nyomán az adózás tempója is enyhülne.

A nemzetközi finantcéknek nyíltan tudomására kell adni, hogy Románia vissza akar térni abból a zsákutcából, ahova a könyvelői szellem és a pénz romantikája szorította.

Ma már a parasztság jogos elkeseredettsége is a tetőfokra hágott. Morog az elgázolt faú és vonaglik az elsodort város. Az ő-királyság ligaalakulatai is türelmetlenek, az erdélyi kisebbségek pedig a gazdasági hontalanság keserű kenyerételességének napjait sínylik. Olyan az egész ország, mint egy gazdasági temető. Hiteibe viszik ki Szt. Mihály bus lovai az éhség elől öngyilkosságra menekült áldozatok hullait, míg az arany dögkeselyű villogja a Mindenható Pénz diadalát.

Országszerte spontán lángolt fel az utolsó órában az új megmozdulás. Parasztiak, gazdák, kereskedők, iparosok, munkások, intellektuálisok, immáron öntudatosan követelik a pénzügyi reformját, amelynek sarkalatos pontjai:

1. Moratorium a régi pénzádósságokra.
2. Infláció, ami a termelés és fogyasztás forgalmába

Elhatározták a postai tarifa felemelését

Bukarest, február hó 17.

A közlekedésügyi minisztérium véleményező tanácsa tegnap ülést tartott a postai tarifamelesek ügyében, aminek tervéről a B. L. már megemlékezett.

Azt a tervet, hogy a postai tarifát újra emeljék, a bizottság nem tartja helyesnek, sőt tiltakozik ellene, mert a román posta már is legdrágább egész Európában. Ez az oka annak, hogy a belföldi levelezés mindössze 1.20-4 lej jel olcsóbb, mint a külföldi.

A bizottság tiltakozása ellenére a tanács úgy határozott, hogy

Módosítják az álláshalmozási és uzsora-törvényjavaslatokat

Bukarest, január 17.

Amint a Lupta értesül, a kormány elhatározta, hogy

a kamara által már megszavazott álláshalmozás elleni törvényt a szenátusban való tárgyalása során lényegesen módosítja, illetőleg enyhíti.

Emlékeztet, hogy például a kolozsvári liberálisok lapja élesen támadta a törvényt amatt, mert szerinte a kisebbségek malmára hajtja a vizet, amennyiben ha megtiltják,

Új kölcsön-terv koncessziók ellenében

Bukarest, január 17.

A „Curentul” mai száma rendkívül heves kritikában részesíti a párisi kölcsöntárgyalásokat. A lap hangoztatja, hogy megint csak az fog történni, mint ami eddig történt, vagyis hogy

kölcsön fejében mindenféle árukat tulajdonítsanak rá Romániára, készpénzt azonban egy banit sem fog kapni.

A „Curentul” céloz arra, hogy a német javaslat, amely a román kereskedelmi flotta kijavítására irányul, már is becsapása akar lenni Romániának. Ezek az áru-kölcsönök rendkívül drágák — írja a lap — és sokkal helyesebb volna, ha készpénzt adnának Romániának,

kényszerítse az ármérő-pénzt, míg értékek és árak megint arányosokká válnak.

3. Kamatmaximálás — függetlenül a Banca Națională kamatlábától, — amely a kontinentális nivónak megfelelően és maximálisan 5-6 százalék legyen, mint az összes teljesítmények, incl. költségek összege.

4. Pénzuzsoratörvény 3. védelmére.

5. A kamatmaximálás (3.) visszaható érvénnyel birjon az összes függő adósságokra.

6. A stabilizáció megfelelő revíziója és ennek nyomán az adópolitika reformja, az adóztatás tempójának csökkentése.

A legkülönbözőbb termelői körökben elszánt hangulat uralkodik, hogy a kétségbeesett helyzetből segítsenek megmenteni az országot. Számos testület rendkívüli közgyűléseken fogja megvitatni a kivitel módjait. A kereskedőtestületek országos kongresszus összehívását tervezik. Számos vidék parasztsága memorandummal fordul a kormányhoz.

Remélhető, hogy a mozgalom visszhangra fog találni. Elvégre sem az uzorázó pénz, sem a külföldi hitelezők egyoldalú érdekeinek még sem lehet egy ország népet földáldozni és mégsem lehet egy egész országot lassanként végrehajtókkal eldobolni a pénz stabilizálásának a mániájáért.

Sürgőtt az idő és az illetékes köröknek meg kell hallgatni a termelők és fogyasztók panaszeit, amde meg kell mondani a külföldi hitelezőknek is, hogy erefelé élni és dolgozni akaró emberek laknak.

Dr. Silbermann Jenő

javasolni fogja a postai tarifa részleges emelését. A tervezet szerint a táviratok elismerénye után két lej számítanak fel, a képeslevelezőlapok bélyegtarifáját négy lejre emelik fel, pénzküldeményeknél pedig minden ezer lej és töredéke után újabb egy lej többletet számítanak fel az eddigi tarifához viszonyítva. Emelik az utánvételezés díját is. Stan Vidrighin volt vasúti vezérigazgató, aki a véleményező tanácsnak még tagja, erősen tiltakozott a terv ellen, egyelőre azonban eredménytelenül.

hogy egy és ugyanazon személy több állást betöltsön, a csatolt területeken kisebbségeket kellene a megüresedő helyekre kinevezni, ez pedig veszélyeztetni a romanizálás ügyét.

Ugy látszik, hogy a kormány — a demokratikus és alkotmányos — magáévá tette ezt az érdekes érvelést.

Ugyancsak lényeges módosításokat szándékozik a kormány eszközölni a kamarába már beterjesztett kamat-törvényen is, amely ellen éles bírálatok hangzottak el pénzügyi körökből.

Blank Arisztid, aki tudvalevőleg a párisi kölcsönakciót nem helyeselte, magántárgyalásokat folytat több külföldi bankárral annak érdekében, hogy Románia öt-száz millió dollár kölcsönt kapjon, amely összeget az öt éves gazdasági terv megvalósítására használnák fel.

Biztosítékul különböző javak, így a petroleum, szesz, cukor és az erdőségek koncesszióját adnák a hitelezőknek.

ELŐKELO REGÉNYHÖS HALALA

Cuno Hofer, az előkelő és titokzatos ur, akit egy előkelő és titokzatos lady St. Moritzban agyonlőtt — nemcsak magaviseletében és világfelfogásában volt arisztokrata, hanem gondolkozásában is. Cuno Hofer azok közé az emberek közé tartozott, akik első személyben gondolkoznak. Egyetlen és végső problémájuk az én, nem saját személyük, ami igen alacsonyfokú önhietség játéka, hanem éppen ellenkezőleg, a személy feletti ember.

Vannak emberek, akik a jón és rosszon tul születnek, akiket tuxexponált a jósors, akik mindent készen kaptak s akiknek már csak a zsenialitás adhat újat. Ilyen ember számára végzetes, ha nem születik zseninek. Aki közepes bajokkal jön a világra, eltöltheti életét az egyensúly keresésével, míg végül is életének mérlege megszűnik meredeken billegni s merész álmok morajló hullámai között megpihenhet szilárd kompromisszumok szigetén — de mit ér egy olyan élet, amelyben benne vannak az eredmények. Hofer Cuno olyan ember volt, aki semmivel sem érhet el többet életében, mint amennyi születése pillanatában volt. Ezért egész életében benne volt a visszafordulás különös gesztusa.

Elegáns és elvont életet akart élni, mint általában a nagy dilettánsok, — így született. Titokzatos és elegáns ember volt, mikor kilépett a világzsinpadra s azontul ebből a szerepből nem tudott kibujni, rámeredezett életére a maszk, mint ahogy egy korán megvalósult álom megkövesíti arcodat.

Hofer Cuno sokat olvasott és sok ideálja volt. Irodalmi álmai voltak, és sorra belebujt ideáljainak kosztümébe. Iszonyúan sikerült neki, semmi újat, semmi megdöbbentőt nem hoztak neki az ideálok. Amihez fogott, sikerült. Tudományokkal foglalkozott, mert a tudós kosztümje izgatta. Kiderült, hogy természet szabta ezt a kosztümöt is. Mint diplomata is jól viselte a történelmi pózokat, előkelő és elvont pátozzsal tudott írni, sorsokról, emberekről, világtájokról. Kereste a világ értelmét, s talált is finom és végtelenül nyulékony aszociációkat — egy egész izzó irodalmi világot cipelt magával. Ugy élt, mint egy regényhős — mint Marcel Proust valamelyik rezignált hőse, aki „az elveszett időt keresi”. Bizonyára ő is azt kereste. Hiszen oly sok eltévedt lélek csillaga szikrázik korunk éjszakájában.

Hofer Cuno úgy halt meg, mint ahogy egy regényhőshöz illik — előkelő regényhőshöz. Agyonlőtte egy előkelő angol lady, aki szép volt. Az Ulstein-magazinokban lehet ilyen hölgyeket látni, akik angol kosztümben, nékony kezűket egy orosz agár fején pihentetik és félig lecsukott pilláik mögül idegenül tekintenek a szürke és piszkoskőrmű kávéházi vendégre, aki a magazint forgatja. Cuno egész irodalmi életéhez igen jól illik ez a gyönyörű halál. Perzsaszőnyegen feküdt a st. moritzi Hotel Carlton egyik lakosztályában — lent téli sport és jazz. Szemei kimeredtek és a hotelszemélyzet felfeszítette az ajtót. Vannak csunya és bozontos koldusok, a kiket ilyenkor téli sport idején valami elhagyatott máramarosi árokparton találunk meg és megállapítják rójuk, hogy alkoholmérgezésben haltak meg.

Igen, az emberek narkotikumot használnak. Egy előkelő ur irodalom-mérgezésben hal meg. Literaro gentleman. Ki mit használ az élet ellen.

Az előkelő emberek társadalma nyilván nem látja teljesen irodalmi esetnek az ügyet — hiszen nem egy könyvnek értünk a végéhez, hanem egy életnek. Csakhogy valójában ez mindig. A piszkos kőrmű kávéházi olvasó és a szétvált hivatalknok, aki reggel a villamosban olvas, az ujságban a tragédiát, ép oly kevéssé látja élő alaknak Hofert, mint akármelyik előkelő regény hőst. Nem élő alak, mert nem az élő dolgozók társadalmából való, mert olyan világban él, amelyet az ujságolvasó milliók csak a moziból ismernek. Az előkelő világ az alkoholista csapargó hullájában nem lát mást, mint egy erkölcsi példázatot illusztrációját — eszébe se jut, hogy itt egy élő ember esett áldozatul a narkotikumnak, amit az élet ellen kellett használnia, mert az élet valóságai számára elviselhetetlenek voltak. Ugyanígy nem lát többet, mint érdekes regényt, a dolgozó ember, annak az előkelő urnak a halálában, aki irodalom-mérgezésben elpusztult egy st. moritzi hotelben....

(p. f.)

Budapesten kötél általi halálra ítéltek egy honvédszázadost, aki agyonlőtte elvált felesége udvarlóját

Budapest, január 17.
Pintér András százados ügyében, aki elvált felesége udvarlóját, Kiss Miklós őrnagyot agyonlőtte és

akit első fokon tízévi börtönbüntetésre ítélték, a legfelső honvédfőtörvényszék megsemmisítette az első foku ítéletet, amelyet kötél általi halálbüntetésre változtatott át.

A honvédfőtörvényszék ítélete szerint Pintérnek

Ahá, már kezdődik

Morganék kétszeresére akarják emelni a telefondijukat

Bukarest, január 17.
A Morgan-telefonársaság engedélyt kért a közlekedésügyi minisztériumtól, hogy

az interurban telefondijukat a kétszeresére emelhesse fel.

Morganék ezt a kérésüket azzal indokolják, hogy ezentul oly gyorsan kap mindenki kapcsolást, mintha azelőtt urgent beszélgetést jegeztetett volna. Éppen ezért a telefonelőfizet-

a gyilkosság elkövetése után tanusított nagyfokú felindultsága nem minősíthető idegbajnak.

Tény az, hogy Pintér a tette elkövetése után öngyilkosságot kísérelt meg, előzőleg azonban a mentőorvostól megkérdezte:

— Meghalt-e az a kutya.

A legfelső honvédfőtörvényszék voltaképpen tehát ezért a kijelentéséért ítélte Pintérét halálra.

Az ítélet nagy feltűnést keltett.

.....

A borsai üszkők fölött nem indul meg az élet

200 család az éhhalál előtt

Kétségbeesett segélykiáltás a máramarosi havasok közül

Borsa, január 17.
Megdöbbentő nyomorúsággal szakadt rá ez a tél a máramarosi havasok közé ékelt, szerencsétlen Borsára. Amióta Salamon doktor házából felröppent a vörös kakas és végig-röpködte az egész falut, azóta a máskor is embertelen szegénységben élt borsaiak nyomora napról-napra szörnyűbb. Az egész világon végighurcolták ezeknek a szerencsétlen borsaiaknak a szegénységét, hónapokig a világsajtóban állandó rovat volt a lelkükben meggyalázott, porig alázott, nyugalomból kifosztott, hajléktalan koldussá pörkölt borsaiaknak szörnyű tragédiája, de a nagy érdeklődés és a nagyhangon megindított kormányakció a társadalmi segítséggel együtt annyira sem tudott segíteni a borsaiakon, hogy télire hajlékot tudott volna biztosítani a szerencsétleneknek.

A rengeteg gazdasági épületen kívül 238 lakóház égett le porig azon a szörnyű júliusi reggelen és mintegy háromszáz család lett hajléktalanná néhány óra alatt. Félév telt el azóta és

Borsán máig egyetlenegy házat sem építettek föl.

Miniszterek, szenátorok, képviselők, magas előkelőségek tisztelték meg az eldugott, nyomorúságában világhíressé lett máramarosi falut, mindenkit megdöbbentett a szörnyű nyomorúság, mindenki fogadkozott, hogy vissza-adja ennek a szegény népnek hajlékát, lelki nyugalomát, de a feldult lelkeknek és felpörkölt házaknak máig sem történt meg a restaurációja. Mindössze annyi történt itt, hogy nagy nehezen valamennyire renováltak 26 épületet, annyira csupán, hogy ebben a kényyszerhelyzetben meg lehessen benne húzódni, négy épület ezenkívül fedél alá került, de kétszáznál több családnak máig sem épült fel a háza. Azoké sem, akiknek úgy elpusztult a házuk, hogy csak hamu és üszk maradt a helyén.

Félig bedült istállóknak, elhamvadt házak roskadozó pincéiben, odukban húzódnak meg a hajléktalanná lett emberek. Nyolc-tíztagú családok szoronganak olyan szűk és egészségtelen helyiségekben, amilyenekben egy gondos gazda az állatjait sem tartaná.

Harmadfélezer ember él Borsán ilyen helyiségekben, ahol alig várják a virradást, hogy napvilágra, levegőre juthassanak.

Kemény, hideg a máramarosi havasokban a tél, de inkább vannak a hidegben az ég alatt, mint naphosszat a fojtó bűzben. Egy tíztagú családnak a feje úgy pusztult el, hogy egy

oduban összeszorulva megbetegedett az iszonyatos levegőtől. Kilenc gyermek maradt árván utána, akiknek addig sem igen volt mit enniük, amíg élt az apjuk. Hogy mit eszik most ez a csapat gyermek, arra nem gondol senki.

A nagy garral megindult akció a borsaiakért derékbaszakadt és kétszáz család a legkétségbeesettebb nyomorban, apatikus tehetlenségben várja a tragédia végkifejlését.

Az emberiség nagy szegényére, a kormány tehetetlenségének és kétségbeesésének dokumentálására mintegy háromezer ember fog éhenhalni Borsán a rádió és a repülőgép korszakában.

Eddig még csak megvoltak, ha nagy szegénységben is, de volt valamelyes enivalójuk. — Valamennyi jutott a segélyakcióból, de segítettek a nyomorultakon azok a falubeliek is, akiknek volt még valamijük. Most már minden forrás kiapadt, most már minden elfogyott. Borsán már nincs senki, aki segíthetne a másikon.

Végső kétségbeesésükben fordulnak ismét az éhenhalásra itélt borsaiak újból az emberekhez. Különösen a részvénytársaságokat kérik, hogy mostanában, amikor az évvégi mérlegeket készítik és szokás szerint juttatnak különböző célokra, emlékezzenek meg a borsai nyomorúságról és juttassanak valamit a nyerségükből a szerencsétleneknek. A hivatalos apparátus már nem törődik velük, a hatóság a maga részéről lezárta a borsai aktákat. Ha a társadalom nem segít, akkor ezer és ezer koporsófedeleet zár le a halál, amelynek Borsán bőséges aratása lesz.

Kertész László.

MODERN MOZGÓ Brassó.
Telef. 518

Szombattól a világ legszenzációsabb
német filmoperettje

„Das Lied ist aus“

(VEGE A DALNAK)

Liane Haid, Willy Forst, Verebes Ernő-vel

Vasárnap d. e. Matiné

„A szudáni légión“

kalandorsláger. — Hangos előjáték.

Kifosztották Lökösházán a magyar vasúti postát

Doronggal ütötték le a mozgóposta kezelőjét

Lökösháza, január 17.

Tegnap este vakmerő rablótámadás történt a Lökösházai állomáson. Egy alkalmas pillanatban, amikor a pályaudvaron már sötétség volt,

egy fiatalember doronggal leütötte a Budapest felől érkező személyvonat postakocsijának kezelőjét, majd, magához véve a postaszákot, elmenekült.

A vakmerő támadást csak késő este vették észre, úgy, hogy a tettes egérutat nyert és eddig nem sikerült kézre keríteni. Megállapították, hogy

a postaszák háromezer pengő készpénzt tartalmazott.

A magyar és a román csendőrség is nyomoz a tettes után. Egyelőre csak annyit sikerült kideríteni, hogy a támadó egy huszonhárom-huszonnégy éves szürkeruhás fiatalember.

Halált kért az ügyész

a török összeesküvési per százhusz vádlottjára

A vádlottak között sok nő is van

Sztambul, január 17.

A Kemál-ellenes összeesküvési per, amely napok óta folyik, óriási érdeklődés közepette érkezett ma el az ítéletki hirdetéshez. A per vádlottai, százhuszan,

akik között papok, tanárok és nagyon sok nő is van,

tudvalevőleg összeesküvést szerveztek meg Kemal pasa, a köztársaság elnöke ellen, azzal a céllal, hogy megbuktassák és helyébe visszaállítsák a vallási törvényeken alapuló uralmat.

A védőbeszéd elhangzása után az állami ügyész emelkedett ma délelőtt szólásra és kétórás beszédében fejtegette az összeesküvési per vádlottainak bűnét. Beszédében hangsúlyozta, hogy itt nem a köztársaság elnökének személye, hanem

az egész török reform és haladás ellen szőtték összeesküvést, amiáltal vissza akarták szűszteni Törökországot abba a sármalmas állapotába, amelyben a szultánok alatt leledzett.

Az ügyész a per százhusz vádlottjára a halálbüntetés kiszabását kérte.

Mire jó az orosz dumping mumusa

Újból felemelték a papir behozatali vámját

A kormány gazdasági bizottsága fontos ülést tartott

Bukarest, január 17.

A kormány gazdasági bizottsága tegnap este ülést tartott s néhány igen jelentős gazdasági kérdésben fontos elvi határozatot hozott.

1. Az ipar és kereskedelemügyi miniszter előterjesztése szerint Oroszország megállapíthatóan papíros és cellulóze dumpingre készül. Ennek a megakadályozása érdekében kéri, hogy a papíros és a cellulóze behozatali vámját sürgősen emeljék föl s ezzel tegyék lehetetlenné az orosz dumpingáru bejuttatását.

A bizottság elvben elfogadta a javaslatot s kimondotta, a papíros és cellulóze behozatali vámjának a felemelését azzal, hogy az új takszák megszabását minisztertanácsi határozatra bizza.

2. A földművelésügyi miniszter jelentést tett azokról az előkészületekről, amiket Olaszország a március 28-án Rómában tartandó agrárkonferencia érdekében fogantat-

sított. Javasolta, hogy a konferencián Románia is képviseltesse magát, miután az eddigi agrárkonferenciákon az országnak jelentős, szinte kezdeményező szerepe volt.

A bizottság elhatározta, hogy a román agrárkonferenciára a román kormány is elküldi a maga szakértőit.

3. Manoilescu jelentést tett a román-német kereskedelmi szerződés megkötése érdekében lefolytatott előkészítő tárgyalások eredményéről. Kifejtette, hogy a szerződés előnyös Romániára, mert mezőgazdasági termékeinek piacot szerez. Kötelezettsége ezzel szemben, hogy mezőgazdasági gépeket vásároljon Németországtól. Miután ez is a kormány célkitűzéseinek vonalába esik, a szerződéstervezetet általában előnyösnek tartja.

A bizottság helyeslőleg vette tudomásul Manoilescu jelentését.

A bukaresti sajtóban különösen a papíros és

a cellulóze behozatali vámjának felemelésére vonatkozó határozat váltott ki zajos izgalmakat.

Az *Universul* egyenesen képmutatással vádolja meg a kormányt, azt állítván, hogy az orosz dumping híre csak ürügy a papírtörzst érdekeinek hathatósabb szolgálatára.

Egész Európában Romániában a legdrágább a papíros s minden nevétegeessége mellett felháborító is, hogy éppen akkor keresnek ürügyeket a további emelésekre, amikor Manoilescu az árak mindenirányu leszorításán dolgozik. Vajjon mivel szerezte meg a papírtörzst a kormány ilyen nagyarányu szeretetét.

Manoilescu

nagyszabásu építkezési tervet dolgozott ki

Bukarest, január hó 17.

Manoilescu miniszter már hosszabb idő óta az építkezési kedv fellendítésén dolgozik, mert véleménye szerint az építkezések megindulása egyrészt lényegesen csökkentené a munkanélküliséget, másrészt vérkeringést öntene az egyre lanyhább kereskedelembe is. Célját két oldalról igyekezett megközelíteni. Egyrészt az építőanyagok árának leszállítása érdekében folytatott hosszas és kimerítő tanácskozásokat a vasasokkal, fásokkal, téglá és cserépgyárosokkal, másrészt adóengedményekkel kísérli meg fokozni az építkezés rentabilitását. Ennek az utóbbi feladatnak a kidolgozását az ipar-és kereskedelmi kamarákra bízta, ahonnan a következő tervet érkezett be:

30 évig élvezzenek teljes adómentességet (házaadó) azok a tulajdonosok, akik 1932 december 31-ig építik fel házaikat.

25 évi adómentességet, akik 1933 december 31-ig,

20 évi adómentességet, akik 1934 december 31-ig, és végül

15 évi adómentességet, akik legkésőbb 1935 december 31-ig építik fel házaikat.

A tervet kimondja azt is, hogy az adómentességi patenst az igazolás után legkésőbb tizen nap alatt ki kell kapnia a tulajdonosnak.

Megszakadtak a zsilvölgyi tárgyalások

Bukarest, január 17.

A fővárosba hívott zsilvölgyi munkás- és vállalati delegátusok tegnap este tíz óráig tárgyaltak Hatiegeanu elnöklete alatt a munkaügyi minisztériumban. A munkások megbíztattak követelték, hogy a vállalatok tekintsenek el a tizenöt százalékos bércedukciótól és ne eszközöljenek elbocsátásokat sem. Esetleges bércedukciós tárgyalásokba a munkásság csak abban az esetben menne bele, ha a jelenlegi három napos munkaidő helyett legalább öt-hat napos munkaidőt léptetnének életbe.

Cunescu vállalati igazgató a munkások előterjesztésére kijelentette, hogy a vállalatok nem tehetnek semmit mindaddig, amíg a CFR petroléumot használ mozdonyainak fűtésére és ezáltal a szénét a bányavállalatok raktáraiban heverni kényszerítik.

Nem termelhetünk szénét csak azért, — mondotta Cunescu, — hogy munkásainkat foglalkoztasuk.

Hatiegeanu miniszter, a tárgyalások anyagát össze-foglalva, megállapította, hogy a zsilvölgyi kérdés most már csaknem kizárólag a CFR kérdése. Bejelentette, hogy az ügyet ezután a legfőbb gazdasági tanács elé viszi, amelynek döntéséig kéri a felek türelmét.

A zsilvölgyi tárgyalások tehát egyelőre megszakítottak tekinthetők.

Elhalasztották a szász Néptanács nagyszebeni ülést

Nagyszeben, január hó 17.

A Szász Néptanács (Volkerat) január 13-ára kitűzött gyűlését január 20-ra halasztották el. dr. Schnell volt brassói polgármester, a néptanács elnökének betegsége miatt. A B. L. már beszámolt arról, hogy ezen a gyűlésen kerül tárgyalásra Brandsch Rudolf felháborító denuncálásának az ügye, amely állandó izgalomban tartja a szász népközösséget is. Megállapítható, hogy a szász sajtó egyhangú és erőteljes felháborodása Brandsch árulásával szemben nem maradt hatás nélkül a szász politikai szervezetekre sem. Legutóbb a nagyküllőmegyei Kreissausschuss foglalt igen erőteljesen állást a kérdésben. Brandschot kevés száma olvadt elvbarátai értesítették a közelgő veszedelemről s így gyorsan hazautazott Maniu árnyékából. Bizonyos, hogy a Néptanács ülése nagyon viharos lesz, nem kétséges azonban, hogy a Brandsch-ellenes mozgalom teljes győzelmével végződik.

Telef. 518.

Modern Mozgó

BRASSÓ

1931

legnagyobb slágere

Ma szombaton, vasárnap, hétfőn és a következő napokon

A filmgyártás felülmúlhatatlan büszkesége

DAS LIED IST AUS

(Vége a dalnak)

Német éneklő filmoperett szenzáció. — Az elegancia, a ragyogó pompa filmje.

Főszerepben:

Liane Haid, Willy Forst, Verebes Ernő

Zenét szerzte: **Robert Stolz** Rendezte: **Bolváry Géza**

Western Electric beszélőgép!

„Munkakötelezettség” Németországban

Berlin, január 17.

Mások hibáiból és tévedéseiből tanulni mindenestire olcsóbb dolog, mint saját kísérletezéseinkből. Ezért, ha már az elméleti érdeklődés nem is volna elegendő, gyakorlati szempontból is feltétlenül érdekes közelebbről figyelemmel kísérni azt, ami ma Németországban a gazdasági és a szociális problémák megoldása körül történik. Mert hiszen a helyzet nálunk, Romániában nagyjából ugyanaz, értem, nagy általános vonásaiban a problémák azonosak s amint olvasom, a felmerülő megoldási tervek is sok hasonlóságot mutatnak.

Akik a problémától messze állanak, s kívülről ítélnek meg, gyakran esnek abba a hibába, hogy a munkanélküliséget lényegében erkölcsi problémának látják. Azt hiszik, hogy a baj ott van, hogy ma az emberek nem akarnak dolgozni s a megoldást ennél fogva abban látják, hogy eszüköt kellene keresni arra, hogy a „munkakerülőket” (ahogyan ők gondolják), munkára lehessen kényszeríteni. Ilyen, a valóságtól távol élő körökben merült fel s merül fel minden országban a „munkakötelezettség” behozásának gondolata. Németországban pár hónappal előbb az egyik reakciós parlamenti párt, a Wirtschaftspartei nyújtott be egy törvényjavaslatot a munkakötelezettség bevezetéséről. Mellette foglaltak állást a Deutschnationalok és a nemzetiszocialisták, tehát a legszélsőbb jobboldal s ennek a demagóg része. S minthogy a házszabályok szerint minden benyújtott javaslatot tárgyalni kell, a német kormány tegnap délelőttre összehívott egy szakértői bizottságot, melynek feladata volt állást foglalni a kérdésben. Napokkal előbb már az a hír keringett, hogy a kormány a terv mellett foglalt állást (ami a mai viszonyok között azt jelentené, hogy szükségrendelettel meg is valósítanák) s egyelőre próbaképpen Keletnémetországban a mezőgazdaságban be is fogja vezetni, természetesen szükségrendelettel. Ugy látszik azonban, hogy ha fel is merült ez a gondolat, a kormány eláll tőle, mert a tegnapi konferencián a kormány képviselője határozottan a terv ellen foglalt állást. Amivel azonban a terv még nem tekinthető kuthbaesettnek.

A munkakötelezettség annyit jelent, hogy a munkanélküli segélyre kiadott összeget nem a munkanélkülinek fizetik ki, hanem ebből a pénzből az állam a munkanélküliekből egy hadsereget állít fel. Viszont amelyik munkanélküli megtagadja a munka elfogadását, nem kap tovább segélyt. Ma t. i. úgy van, hogy a segélyezett munkanélküli nem köteles akármilyen munkát elfogadni, csak olyat, ami szakmájának és eddigi standardjának megfelel s csakis lakhelyén. A munkakötelezettség bevezetése pedig azt jelentené, hogy akármilyen munkát, akármilyen bért s lakhelyén kívül is köteles elvállalni. Tulajdonképpen csak a fiatalabb évfolyamokról s férfiakról van szó, tehát a munkakötelezettség olyanforma volna, mint a hadkötelezettség, ami tudvalegőleg Németországban nincs, mert nincs megengedve, azzal a különbséggel, hogy a behívottak nem hadi kiképzést nyernek, hanem dolgoznak.

Hogy ez a terv milyen közgazdasági nonszensz, mutatja az, hogy a tegnapi konferencián a munkaadók is a leghatározottabban ellene foglaltak állást. Mert a terv propagálói azt felejtik el, hogy (s ez így van mindenütt máshol is) nem a munkás, hanem a munkaadó kevés Németországban. Tehát, ha a munkások egy részét munkakényszerrel állítják munkába, ez azt jelenti, hogy ugyanannyi idősebb munkás el-esik a munkától. Mert hiszen több munka a munkakényszer bevezetésével nem lesz. Legfeljebb olcsóbb. S itt van az a pont, amely egyes jobboldali körökben lelkesedést vált ki a munkakötelezettség bevezetése mellett: azt remélik tőle, hogy olcsó munkacserét s egy munkáshadsereget nyernek benne, mely a munkásság többi része ellen felhasználható lesz.

A tegnapi értekezleten azonban éppen a kormány képviselője volt az, aki pontos számítások alapján kimutatta, hogy finánciálisan alig kecsesítene valami haszonnal a munkakötelezettség bevezetése. Hivatalos becslés szerint a kb. félmillió főből álló munkáshadsereg költségei egy évben 1350 millió márkát tennének ki, mivel szemben a munkanélküli segélyben legfeljebb 200–300 milliót takarítanak meg. S nem szabad elfeledni, hogy a kényszermunka eredménye mindig messze elmarad az önkéntes munkáé mögött. S ha tehát lehetne is megfelelő munkakalkulát teremtteni a munkáshadsereg számára, az óriási apparátus, melyre szükség volna ennek felállításához s ellátásához, vezetése végett, felemésztené csaknem a teljes összeget, melyet produkálna. Hiszen egyedül a munkáshadsereg felügyeletére s közigazgatására két-ötszeker embert kellene számítani.

Hogy ha Németországban jobboldali körök minden közgazdasági rezon ellenére mégis ragaszkodnának a munkakötelezettség eszméjéhez, úgy ennek meg van a maga speciális oka: az első lépésnek látják az általános hadkötelezettség bevezetése felé. Hogy mennyire ez rejlik a gondolat mögött, mutatja az, hogy a munkáshadsereg „tisztjei”, kiképzői és felügyelői a tervezet szerint a régi császári hadsereg elbocsátott tisztjeiből és altisztjeiből kellene hogy kikérüljenek. Természetesen a jobboldali pártok kívánságai szerint összeválogatva, ami azt jelentené, hogy a munkakötelezettség alapján behívott munkáshadsereg egy fasiszta hadsereg magját képezne.

A „munkakötelezettség” azonban csak egyik vita alatt álló tervezet a munkanélküliség problémájának megoldására. Dietrich pénzügyminiszter felvetett egy másikat, mely a nagy vállalatokon keresztül, munkakötelezettség nélkül, normális munkabérek mellett próbálna, de szintén a munkanélküli segélypénzéből produktív módon megoldani a munkanélküliséget. Erről egy következő cikkben.

d. l.

Vakmerő rablótámadás egy budapesti pósthivatalban

Álarcos banditák vitték el az
elszállításra váró postaszakokat

Budapest, január 17.

Tegnap este amerikai banditák vakmerő támadásaira emlékeztető bűntény játszódott le a Gubacsi-uton levő postamester hivatalos helyiségében.

Álarcos banditák jelentek meg és revolvereikkel sakkban tartva a pósthivatal három tisztviselőjét, az elszállításra váró postaszakokat magukhoz vették és az értékes zsákmánnyal nyomtalanul eltűntek.

A rablótámadás este fél 7 órakor történt. A gubacsi-uti pósthivatalban éppen elkészültek a napianyag feldolgozásával és az elkészített szakokat indítani akarták, amikor a pósthivatal ajtaját belökték és

három álarcos, revolveres bandita lépett elő.

Az álarcos banditák lövésre készen tartott revolvereikkel sakkban tartva a három tisztviselőt, megragadták a postaszakokat és a pös-

tahivatal udvarának hátulsó kijárata felé menekültek.

A három postaszakban körülbelül 10.000 pengő zsákmányt szereztek.

A pósthivatal személyzete a banditák távozása után azonnal értesítette a főkapitányságot s a vakmerő rablókalandról. A főkapitányságról két detektívcsoporthoz kiadott rendőri parancsok alapján a vizsgálat megkezdésére. Egyelőre azonban csak annyit állapítottak meg, hogy

az álarcos banditák a pósthivatal mögött elterülő üres telkeken keresztül a közeli erdőségbe menekültek zsákmányukkal együtt.

A detektívek az erdőt körülfigyelték, abban a reményben, hogy az álarcos postarablókat rövidesen elfogják. A késő esti órákig a nyomozásnak nem volt eredménye s ezért a főkapitányság utasítására rádióon is közölték a banditák személyleírását, valamint az országos köröző parancsot.

A jogszolgáltatás tömegsírja

A bélyegtörvény

mint **Entreprise
des pompes funébres**

Miért nem juthatna igazukhoz a lupényi
fogvasztási szövetkezet részjegyesei

Déva, január 17.

Hogy igazságszolgáltatásunk kereké még döcögve se forog, ezt főképpen világhírnévre vergődött bélyeg- és illetéktörvényünknek köszönhetjük.

Hasztalan szabályozza kereskedelmi törvényünk szövetkezeteink működését, írja parancsolóan elő évenkénti közgyűlés tartását, az ott felvett jegyzőkönyveknek az illetékes törvényszéknél való bemutatását, azoknak alakai és anyagi jog szempontjából való felülvizsgálását, végül hasztalan biztosítja az üzletrész tulajdonosoknak a közgyűlési határozatok elleni megtámadhatási jogát.

Muntean és Buciuman leterrorizálják a lupényi „Cooperativa Munca” részvényeseit

Lupényban 1923. évben alakult meg „Cooperativa Munca” néven, egy husteremelő és fogvasztási szövetkezet. Ennél az intézménynél súlyos bajok vannak. Beavatottak szerint teljesen elveszett már a 82 ezer lejes alaptőke, husszállítóknál és más hitelezőknél közel 500 ezer lejes adósság áll fenn, az elmúlt évben, áprilistól augusztusig, 110 ezer lejes veszteséget mutattak ki.

A részjegy-tulajdonosok a legutóbb tartott közgyűlésen emiatt felelősségre is akarták vonni a vezetőséget. Mivel Kerneta Stefan elnök erről idejében értesült lepaktált a lupényi

mindezek a törvényes rendelkezések illuzóriusak, ha a bélyegtörvény rendelkezéseinek nem tettek eleget.

A bélyegtörvény — jövedelmi forrás — és így ma a legfőbb törvény. Ez van kodexünk összeségének fölébe helyezve, ez zárja el, mint sorompó a jogkereső közönség előtt az igazságszolgáltatás csarnokába való belépést, ez biztosítja a visszaélések büntetlenségét.

Hogy bélyegtörvényünk hogyan dönt halomra mindent, hogyan teszi lehetővé közérdekű szövetkezeteinknél is a visszaélések elkövetését, ezt igazolja az alábbi eset.

véres sztrájk két hírhedt alakjával: Muntean és Buciuman-al és közgyűlés előtt 3 nappal, a két vezér és 25 társa részére, üzletrészjegyeket állított ki és

a híres terrorlegényeket, botokkal felfegyvereztetten, vonultatva fel a közgyűlésre.

A józan gondolkodású munkáselemek, a puccs és botokkal hadonászó terrorfiúk látára, tiltakoztak a szabálytalanság ellen és elvonultak azzal, hogy az amugyis érvénytelen közgyűlési határozatot, az arra illetékes törvényszék előtt fogják megtámadni.

14 ezer lej bélyeget az igazságért!

Annak rendje és módja szerint, amiként azt a törvény előírja, szabályszerű időben kifogás alakjában gyakorolták is megtámadási jogukat és a dévai törvényszék, III. 5113–930. szám alatt, nyolcvankét üzletrészes aláírásával be is nyújtották a keresetet.

A törvényszék elsősorban is nem azt nézte, hogy Kerneta és társai hogyan tiporták lábba a kereskedelmi törvény rendelkezéseit, hanem megállapította, hogy

a kérvény nincs kellően felbélyegezve, így hiányzik arról 82-szer 27 lej, mint keres-bélyeg, továbbá 89-szer 139 lej, mint ítéleti bélyeg és ezért — irattárba helyezte.

Mivel a törvényszék a benyújtókat erről nem is értesítette, így ezután vehetik tudomásul, hogy mindaddig nem fog részükre osztó igazságot kimérni, amíg 38 lej híjján 14 ezer lej értékű bélyeget le nem rónak.

Hogy Kerneta esetleg szabályszerűen felbélyegezve betérjesztette-e a közgyűlési jegyzőkönyvet, a benyújtott kifogások ellen jóvá hagyták-e, mindez a jogrend szempontjából nem fontos, a fő az, hogy

a kifogásokat a törvényszék mindaddig nem veheti érdemi tárgyalás alá, amíg 14 ezer lej bélyeget le nem rónak.

Ime a bélyegtörvény, a nagy „entreprise des pompes funébres” így temeti el jogbiztonságot és jogszolgáltatást és teszi lehetővé közérdekű szövetkezeteinknél is a visszaélések felburjánzását és büntetlenségét.

Butoraink

minősége elsőrangú

Áraink

meglepően olcsók

Fizetési feltételeink

igen kedvezőek

Székely és Réti

butorgyár Rt. Marosvásárhely

Fióküzletek: BRASSÓ, NAGYSZEBEN

Királyi udvari szállítók.

Az európai együttműködés jegyében

Folyik az ellentétek kirakodó-vására a Páneurópa-bizottság értekezlete

A Szovjetszövetséget és Törökországot nem akarják bevonni a Páneurópa-munkába

Genf, január hó 17.

A Páneurópa-bizottság rendkívüli értekezletét tegnap délelőtt fél 12 órakor Briand nyitotta meg. Megnyitóbeszédében rámutatott az európai gazdasági élet további leromlására, ami kötelességévé teszi a felelős államférfiaknak, hogy közös erővel keressék a felborult európai egyensúly helyreállítására szolgáló eszközöket és módokat.

Briand után Curtius német külügyminiszter szólalt fel. Nem lehet feladata, — ugymond — hogy újból megerősítse az elnöknek az európai együttműködés szükségességéről és az európai béke helyreállításáról mondott fejtegetéseit. Különben is a német kormány már közölte felfogását a Páneurópa-eszmét illetően. Németország az érdekek kiegyenlítésére törekszik, azonban a teljes egyenjogúság érvényesítése mellett. Németország különösen szenved a gazdasági válságtól, hiszen közel 4 és fél millió munkanélkülije van. Emellett túlsúlyos a külső és mégis állandóan újabb tökéletet vonnak le tőle. — Egyetért Briand-nal abban, hogy a bizottság mostani ülésén mindenekelőtt azokkal a rendszabályokkal foglalkozzanak, amelyek alkalmasak kivezető utat biztosítani a jelenlegi világgazdasági krízisből. Ezért szerinte először Colijn, a Népszövetség gazdasági bizottságának az elnökét kell meghallgatni. Ezután Curtius hajlandóságát fejezte ki arra, hogy az értekezlet keretében tárgyaljon az agrár-hitelek kérdéséről, majd röviden foglalkozott a mostani ülésen megoldandó többi feladatokkal. — Végül kijelentette, hogy a bizottság ezuttal nem térhet ki ama kérdés elől sem, amely az európai egyesülés egyik főproblémáját és előfeltételét képezi. (Célzás a revízióra.)

Grandi olasz külügyminiszter beszélt ezután s kifejezte abbéli reményét, hogy az európai unióban való részvételre azokat az államokat is meghívják, amelyek nem tagjai a Népszövetségnek, mégpedig éppen az unió érdekében, amely különben egyoldalú csoportosulás lenne. A Népszövetségnek érdeke hogy a Szovjetszövetséget és Törökországot is bevonják a páneurópai unióba. — Hogy egyébként ezek az államok milyen választ adnának a meghívásra, azt nem tudja, de bizonyos, hogy kellemeetlenül hatna rájuk, ha

csak később próbálnák bevonni őket a tárgyalásokba. — Magával a Páneurópa-törekvéssel kapcsolatban Grandi ismételt hivatkozott az olasz kormány ismeretes válaszára, amely szerint

A Népszövetség szakreferense is sötét képet fest Európa gazdasági helyzetéről

A Páneurópa-értekezlet délutáni rendes nyilvános ülésén Colijn volt holland miniszterelnök, a Népszövetség gazdasági bizottságának az elnöke, nagyszabású beszámolóban mutatta ki azt, hogy

a gazdasági nehézségek megszüntetésére irányult eddigi fáradozások teljesen eredményteleneknek bizonyultak.

Mindenekelőtt utalt az 1927-től fogva lezajlott világgazdasági konferenciák „eredményeire”, amelyeknek állandó meghiusulása az 1930. márciusában végbement vámfegyverszűnési tárgyalásokban csúszosodott ki. Ez utóbbi értekezlet már csak azt akarta elérni, hogy az egyes államok kötelezzék magukat bizonyos vámtetelek stabilizálására, azonban ez sem sikerült. A kormányok novemberi gazdasági értekezlete kimutatta, hogy a gazdasági válság Európában egyre aggasztóbban éleződik ki.

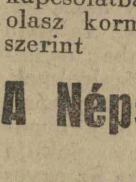
Értelmetlen dolog volna — mondotta Colijn — leplezni a veszélyt rejtő tényeket s tisztában kell lenni azzal, hogy a Népszövetség erőfeszítései az 1927. évi világgazdasági értekezlet határozatainak a megvalósítása érdekében fiaszkót valottak. A csaknem négy éves munka eredményeképpen a világgazdasági helyzet annyira kétségbeesítővé vált, hogy sok ország elvesztette minden reménykedését a

Népszövetségben. Ennek pedig szörnyen veszedelemes következményei lehetnek, mert az államok mostani kereskedelempolitikájának a folytatása Európa további gazdasági szétmárványára vezethet, ami a többi kontinenssel szemben fokozottan gyengíti. Az általános európai gazdasági háborusodásnak katasztrófális politikai kihatásai lehetnek.

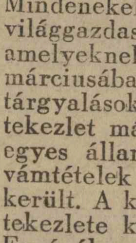
Colijn szigorúan tárgyilagos, pesszimista beszéde mély hatást tett az értekezletre. Hozzászólva a jelentéshez, Briand kijelentette, hogy ez a lehangoló kép bizonyítja a legjobban, mennyire szükséges az európai nemzetek fokozottabb együttműködése. Miután még megköszönte Colijn-nak az értékes expozétát, Briand az ülést berekesztette.

Biarritzban lesz az általános leszerelési konferencia?

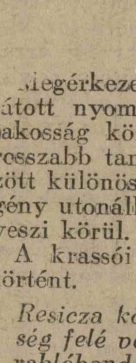
Népszövetségi körökben az a hír terjedt el, hogy a nemzetközi leszerelési konferencia, amelynek egybehívását a most összeülő népszövetségi tanácsülés állítólag 1932 februárjára fogja elhatározni, Biarritzban fog lezárni. Biarritz mellett különösen Loucheur volt francia miniszter fejt ki nagy propagandát, de még mindig sok a híve Bécsnek is. A kérdésben egyébként hivatalos döntés csak a jövő héten várható.

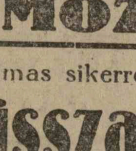
Briand

Curtius

Grandi

Henderson

az európai unió lehetetlen, amíg a kontinens államai között fegyverkezési arany-szabadság divik.

Henderson angol külügyminiszter volt a következő felszólaló, aki indítványozta, hogy bizottságot küldjenek ki, amely foglalja össze a felmerült kérdéseket és állapítsa meg az ülésezés munkaprogramját. Az indítványt elfogadták s héttagú bizottságot küldtek ki, amely a megnyitóiülés befejeztével rövid titkos ülést tartott. Ennek napirendjén a Szovjetszövetségnek és Törökországnak a Páneurópa-bizottságba való bevonása kérdése szerepelt. Henderson pártfogolta mindkét állam meghívását, a többi delegátusok egy része s különösen a Népszövetség főtákarágának a képviselője hevesen elleneztek.

Rablóbanda garázdálkodik Resica környékén

Az első áldozatot, mert kevés pénz volt nála, bosszúból lelőtték

Resicabánya, január 17.

Megérkezett a tél s vele az eddig soha nem látott nyomorúság, különösen a hegyvidéki lakosság között. A nyomorúság pedig a legrosszabb tanácsadó volt mindig. A hegyek között különösen, ahol az erdei rablókat és a szegény utonállókat máig is színes rablóromantika veszi körül.

A krassói hegyvidéken újabb rablótámadás történt.

Resicza közelében, a szomszédos Lupák község felé vezető úton álarcos, felfegyverkezett rablóbanda támadott meg és fosztott ki mindentől egy gyanútlan resiczai gyárimunkást, Boneu Vasiliét.

Boneu hatszáz lejt kitevő heti keresetét szorongatta a hazafelé vezető útvonal erdős szakaszán, amikor a rablók az utmenti bokros árok-ból rárontottak.

Valamennyinél revolver volt és valamennyi a megrémült munkásra tartotta a gyilkos fegyvert.

Boneu remegve adta át heti keresetét, ez a szákmány azonban nagyon sovány volt a többtagú bandának. Fenygetőzve kutatták ki tetőtől-talpig áldozatukat, de semmi értékes dolgot nem találtak nála.

mire egyik dühében rásütötte a revolverét.

Boneu combján találta a golyó s olyan fájdalmas sebet ejtett rajta, hogy a szerencsétlen munkás részint fájdalomában, részint rémületében ájultan esett össze. A rablók eltűntek az erdőben.

Az ájult és a vérvesztés miatt legyöngyült munkást órák múlva találták meg az utszéli árokban.

A környékbeli csendőrségek készségeket küldtek ki a rablók üldözésére.

Mária királyné Marokkóba utazik

Páris, január 17.

Az itteni román követség értesítette a francia kormányt, hogy Mária özevy királyné legközelebb Marokkóba utazik. A királyné meg fogja látogatni Tangert, Rabat-t, valamint spanyol-Marokkót is. A francia kormány nagy előkészületeket tesz a királyné fogadására

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSÓ

Szombat, vasárnap a diadalmas sikerrel bemutatott

„Ha a császár visszatér“

cimű hangos, éneklőfilm fut.

A főszerepben: **Ramon Novarro.**

A film előtt 2 felvonásos vígjáték a „Beszélőkutyákkal“ a főszerepben

„Byrd kapitány expedíciója“

Paramount világátrakeió lesz vetítve. — Hangosfilm.

Hívtetői: **Richard Tauber**

hatamas filmje **„A dicsőség útja“**

Ennél szebb filmet még nem látott Brassó közönsége.

Vasárnap délelőtt nagy ifjusági előadás. — Rendes olcsó helyárak.

Január 19

Manila népszámlálási kormánybiztos a B. L. útján szólít fel mindenkit, hogy a visszaéléseket hozzák tudomására

Bukarest, január 17.

Másfél óráig tartott az a beszélgetés, amit Manila vezérigazgatóval, a népszámlálási kormánybiztossal vezetőjével lefolytattunk és e másfélóra alatt a népszámlálás vezérigazgatója azt igyekezett bebizonyítani, hogy objektív, tudományos alapon történt a népszámlálás. Nyoma sem volt a tervszerű hamisításnak, mert maga a rendszer, melynek alapján a népszámlálás történt, már eleve kizár minden szisztematikus hamisítási kísérletet. Hogy mennyiben sikerült Manila vezérigazgatónak bebizonyítani állítását, az kiderül az alábbiakból.

Mi már hat hónappal ezelőtt tudtuk, hogy hány lakója van az országnak.

Beszélgetésünk elején, mielőtt a „hamisítások” kérdésére rátértünk volna a népszámlálás technikai lebonyolításának egy-néhány érdekességeit árultuk el nekünk a népszámlálási vezérigazgató:

— Csak kevesen tudják azt, — mondotta — hogy a decemberi népszámlálás előtt mi már hat hónappal — tehát június-július

hónapokban közigazgatási uton megtartottuk a lakosság összeírását.

Minden faluban, községben pontosan összeíratuk a házakat, feljegyeztettük, hogy minden házban hány család lakik, hány lélek. Az így kiállított összeírási lapokat összegyűjtöttük és majdnem hat hónapig tartott, míg az összegyűjtött összeírási lapokat feldolgoztuk, úgy, hogy mire eljött a tulajdonképpeni népszámlálási terminus, mi már tudtuk, hogy megközelítő pontossággal, minden községben, faluban hány ház van, hány család él a faluban és milyen nagy a lélekszáma az egyes községeknek. És csak ezután következett a valódi népszámlálás. Két hét múlva, tehát február elején már közölhetjük a nyers adatokat: hány lakója van az országnak, mennyi a lakossága az egyes városoknak.

de a részletes népszámlálási eredményt, az ország lakosságának vallási, nemzetiségi és egyéb természetű felosztásáról szóló pontos statisztikai adatokat, csak jövőre, vagy két év múlva tehetjük közé.

Történetek-e hamisítások?

— A magyarok azzal vádolnak bennünket, hogy hamisítások történtek és éppen a B. L. volt az, mely „Nem ismerjük el...” címmel irt vezércikket. Erre a vádra én ezt válaszolom:

hatvanezer számláló biztos dolgozott az országban, a hatvanezer ember között kétség-telenül akadtak olyanok, akik túlzott sovíniszta érzéstől vezérelve, mondjuk tényleg meghamisították a rájuk bízott terület adatait.

Hatvanezer ember két hadsereg létszámának felel meg, elképzelhetetlen, hogy ennyi embert mi úgy válogathatnánk meg, hogy ilyesmi ne fordulhasson elő. De az viszont egyenesen elképzelhetetlen, hogy innen a központból akár szóbeli, vagy bizalmas írásbeli utasítással felszólíthattuk volna ezt a hatvanezres tömeget arra, hogy hamisítsák meg az adatokat. Egy hitkos utasítás, melyről hatvanezer ember tud... ugyebár elképzelhetetlen abszurd vád? Én tehát feltételezem, hogy a hatvanezer ember között akadtak olyanok, akik a mi nyomtatott és bárki által betekinthező utasításainkat nem tartották be. Nos

én az önök lapja útján felszólítok mindenkit, hogyha ilyen hamisításról tudomása van, azonnal jelentse nekünk. Azonnal kiküldünk az illető községbe vagy faluba egy bizottságot, hogy reparálhassuk a hibát és ha a népszámláló közeg tényleg hamisított, akkor szigorú büntetésben részesül.

De ezenkívül a magyar párt összes tagozataihoz, lehetséges, hogy még ma egy táviratot küldünk a miniszter nevében, melyben

felszólítjuk a tagozatokat, hogy minden népszámlálási visszaélésről tegyenek nekünk jelentést.

Minden egyes esetet, még akkor is, ha csak egyetlen emberről is volna szó megvizsgálunk. új népszámlálási lapot állítunk ki és a régiit ha az valótlán adatokat tartalmazna megsemmisítjük.

— A napokban itt járt nálam Sándor József és a következő szavakkal fordult hozzám: Vezérigazgató ur, ön meg lesz lepve, hogy Bukarestben mennyi magyar él... Én erre ezt válaszoltam: Szenátor ur, ön lesz meglepve, ha nyilvánosságra kerülnek a bukaresti statisztikai adatok, hogy milyen kevés magyar él Bukarestben. Hasonló esetem volt egy görögkatolikus püspökkel, aki szintén aggódva jött hozzám, hogy vajon a Bukarestben élő görögkatolikusok száma pontosan bekerül-e a statisztikába. Neki is megmondtam, hogy sajnos, az a helyzet, hogy itt a fővárosban, ahol túlnyomószám-ban ortodoxok élnek, az itt élő görögkatolikusok közül nagyon sokan mint ortodoxok fog-nak szerepelni a statisztikában. És hogy miért történik ez? Erre a válasz nagyon egyszerű. Az ortodox családok, amikor a nála alkalmazásban levő családokat, szolgákat, a vele egy-fedél alatti levő erdélyieket, akár magyarokat vagy görögkatolikusokat bejegyzik a családi összeíró lapba. Egészen valószínű, hogy a legtöbb esetben meg sem kérdezi az alkalmazottai nemzetiségét, vagy vallását, hanem román nem-

zetiségének fogja feltüntetni a magyar család-jét és ortodoxnak a görögkatolikus alkalmaz-zottját. Mi ezzel tisztában vagyunk, de sajnos ezen nincs módunkban segíteni. Ugyanez történt annak idején Budapesten és ugyanígy törté-nik mindenütt. A statisztikai szakkönyvek már számolnak ezzel a jelenséggel... és miink is számolunk azzal, hogy ahol a többség román vagy ortodox, ott a nemzeti vagy felekezeti kisebbségek veszíteni fognak.

Mi történik az összegyűjtött népszámlálási lapokkal?

A beszélgetés során azt a kérdést vetettük fel, hogy nem történhetik-e meg az, hogy az összegyűjtött népszámlálási lapokat hamisít-ja meg egy „túlzott sovínizmustól átfutott” tisztviselő, vagy pedig, hogy ha majd összead-ják a kisebbségek lélekszámát az összeadásba „beleszuszik” egy pár százezres hiba?

— Ezzel minden szakember tisztában van, — mondta a vezérigazgató. — hogy az ilyen természetű hamisítás, vagy tévedés teljesen elképzelhetetlen és megoldhatatlan. Ha a népszámlálási lapok statisztikai feldolgozása megtörténik, akkor nyilvánosságra hozunk minden adatot. A legkisebb falu összes adatait megje-lentjük és hiába írjuk például egy magyar faluról, hogy ott románok laknak, amikor bárki elmehet a faluba és meggyőződhetik az el-lenkezőjéről. Én még tisztán emlékszem arra az esetre, amikor Björnsterne Björnson, a világhírű északi író, éppen egy ilyen népszám-lálási visszaélés miatt lett a háború előtt az er-délyi román kisebbség szószólója. Az 1901-es népszámlálás alatt történt. Az egyik román fa-luban megjelentek a népszámlálási közegek és például többek között az én apámat is meg-kérdezték, hogy tud-e magyarul, jól beszél-e a magyar nyelvet és beírták mint magyar nem-zetiségűt. Ugyanígy jártak a többi családoknál. És végül a román faluban negyven magyar családot mutattak ki, amikor ténylegesen ott ab-ban a faluban csakis románok laktak. Amikor az északi író Erdélyben járt Goldis felültette egy szekérre, kivitte ebbe a faluba és ebben a pillanatban Björnson — román barát lett. El sem ment egy másik faluba. Ez az egy példa teljesen meggyőzte őt arról, hogy a román ki-sebbség veszélyben forog Erdélyben...

Az az érzésünk, hogy az a hatvanezres had-sereg jól visszaadta a kölcsönt. Ma is elég vo-lna egy-egy faluba elmenni.

(f. a.)

Rheumánál, fej- és fogfájásnál, valamint hűléseknél az

Aspirin-tabletta

mindig használ. Csak a „Bayer-kereszt”-tel ellátott eredeti csomagolásban valódi.

Mindenik tablettá egyik oldalán „Aspirin 0,5” áll, másik oldalán pedig a „Bayer-kereszt” van feltüntetve. Aspirin-tabletta a szívre nem ártalmas. Az Aspirin-tabletta egyedülálló az egész világon.

Meghalt Ujvári Péter, a népszerű elbeszélő

Budapest, január hó 17.

A nemrégien elhunyt Kálnoki Izidor után most újabb halottja van annak a ma már lezártult írói és újságírói kongresszusnak, amely tulajdonképpen megvetette alapját a háborút megelőzően és később virágjába szökkent magyar újságírásnak és irodalomnak.

Budapesten tegnap este meghalt Ujvári Péter, sok népszerű regénynek, rengeteg elbeszélésnek és ezrekre menő publicisztikai írásoknak a szerzője.

Ujvári Péter 1869-ben született Tolcsván és már husz éves korában újságíró lett, még pedig Szegeden, ahol hosszú évekig volt a „Szeged és Vidéke” és a „Szegedi Híradó” munkatársa.

Tárcái Bpapesten is hamar visszhangot keltettek

és első kötete megjelenésekor Rákosi Jenő „hatlábás” tárcában köszöntötte az új szint és stílust hozó fiatal író.

Rövidesen el is csábitják Szegedről a fővárosba. Az azóta megszűnt „Budapest” című lapnak lesz kedvelt publicisztája, később, egészen a háború utolsó évéig pedig szerkesztője. Egymásután jelennek meg regényei, melyek a legnagyobb feltűnést és sokezres példányszámot „Az új keresztény”, „Astarte temploma” és „A Bosszuálló Isten” biztosították neki. Különös kedveltségre tettek szert a népies életből vett humoros novellái, amely

Mikszáth Kálmán becsülését és szeretetét is kivívták számára.

A háború után rövid ideig Erdélyben is élt és itt írta meg utolsó regényét, a Matronitát. Ez azonban csak rövid kirándulás volt számára. Visszatért Budapestre, az ő igazi otthonába.

Ujvári Péter évtizedek óta gyomorbetegsége szenvedett, amelyből kifolyólag sokszor operálták.

Legutóbb két héttel ezelőtt vetette magát alá egy három óráig tartó operációnak,

ez azonban már nem volt képes helyreállítani anyagi gondokban is felőrölt egészségét. — Tegnap este háromnegyed 8 órakor kiszerve-dett. Halálát az irodalmi és társadalmi köz-életen kívül felesége, két fia és leánya — mindhárman újságírók — gyászolják.

1931
január
18-án

a kolozsvári Mentő sorsjegyek IV-ik osztály huzása

Ne dobja el szerencséjét, vegye meg sorsjegyét.

Vidéki rendeléseket 117 Lei előzetes beklüldése ellenében a Sors-jegyiroda, Cluj, Str. Memorandului 16 sz. azonnal eszközli.

Ezenkívül még 6 huzás lesz. Minden huzásról nyereményjegyzék lesz kihcsájtva.

sz 20319

Többet költ az emberiség dohányra, mint kenyérre

A napilapok hírvonatában gyakran találkozunk az olvasó a visszatérő címmel: „Elfűstölt milliók”. Ezekben a kis cikkekben elképesztő adatok vannak arról, hogy az egyes országokban milyen horribilis összegeket költenek el az emberek dohányzásra. Valóban a dohány a legcsodálatosabb földi karriert futotta be VIII. Orbán pápa bullája óta, amikor is a katolikus világ feje egyházi átok alá helyezte a dohányzást, mint ismeretlen és kárhóztos cselekedetet. Az azóta eltelt alig 300 év alatt a dohányzás nemcsak, hogy az emberiség legnépszerűbb és legelterjedtebb szokásává vált, de mint közgazdasági tényező is olyan rangra emelkedett, amely vetekszik a legelsőrangúbb szükségleti cikkekével. Egyenesen katasztrofális megrázkódtatást okozna, ugy a gazdasági életben, mint az egyes államok háztartásában, ha valamilyen oknál fogva hirtelen megszűnne a dohányfogyasztás. Mert a dohány nemcsak az államok költségvetésének fontos bevételi tétele, de közgazdaságilag még nagyobb jelentősége van azért, hogy, a termelő és feldolgozó munkások százazreinek ad foglalkozást és kenyeret.

A dohány közgazdasági jelentőségét csak akkor tudjuk igazán értékelni, ha egy pillantást vetünk a dohánytermelés és fogyasztás nemzetközi statisztikájára. 1925-ben termeltek:

Európában: 4.299.000 mázsa dohányt,
Amerikában: 7.588.000 mázsa dohányt.
Ázsiában: 2.289.000 mázsa dohányt.
Afrikában: 524.000 mázsa dohányt.
Ausztráliában: 7.000 mázsa dohányt.

A világ összdohánytermelése: 14.705.000 mázsa.

Ebben a statisztikában Románia 163.700 mázsával szerepel. Ha a nyersdohány forgalmi értékét kilógrammonként 50 lejre becsüljük, ami nagyon is reális becslés, mert a finomabb dohányfajták ára nyers állapotban is sokkal magasabb ennél, akkor a világ egy évi dohánytermelésének értéke kerek számban hetvenmilliárd lej lesz ki. Ennek az összegnek nagyságát akkor tudjuk teljes egészében felmérni, ha megmérjük, hogy búzában, tehát a legfontosabb szükségleti cikkben mennyit és milyen értéket termel a világ.

A fentemlítt statisztikai évben a világ búzatermése 1.153.536.000 mázsa volt, ami napi áron átszámítva kb. 450 milliárd lejnek felel meg. A világ búzatermésének nyersanyagértéke tehát mindössze hat és félszer akkora, mint a dohányé.

Ez azonban csak a nyersanyagérték. Figyelembe kell azonban venni, hogy a feldolgozott dohány ára a nyersanyagérték tíz-huszszeresét teszi ki, hiszen a forgalomban a legolcsóbb dohány kilója is 4–500 lej, s ebben az esetben látni fogjuk, hogy az emberiség sokkal többet költ el dohányra, mint kenyérre.

És a dohányfogyasztás még távolról sem érte el kulminációs pontját. A termelés is ennek megfelelően állandó növekedésben van. 1921–1926-ig Európa dohánytermelése pontosan megduplázódott.

Amikor az „elfűstölt milliókról” olvasunk, rendszerint csak azon ütközzünk meg, milyen hatalmas összegeket áldoznak az emberek erre a szenvedélyre, vagyis csak az elköltött pénzt sajnáljuk és nem is gondolunk arra, vajjon mennyi egészségbe kerülnek ezek az elfűstölt milliók? Pedig kézenfekvő, hogy minél több dohányt szívunk, annál több nikotin hatja át az ember szervezetét. Márpedig a nikotin, akár-hogy széptűsük is a dolgot, mérge, mégpedig egyike a legveszedelmesebb mérgeknek. Ebből a méregből már egy csepp, vagyis pontosan 0.84 gramm halálotkozó adag. Mintahogy a dohány nikotintartalma 1–8 százalék között változik, kiszámítható, hogy egyetlen közepes nagyságú szivar nikotintartalmával öt embert lehetne megölni. Ezt a gondolatmenetet tovább vezetve egészen fantasztikus eredményekhez lehetne jutni. Így például Románia egy évi dohánytermelése, ha átlagosan csak 3 százalék nikotintartalmat veszünk alapul, elegendő arra, hogy ötször egymásután kiirtsák vele az egész emberiséget. Földünkön ugyanis mindössze 1.718 millió ember él, Románia egyévi dohánytermésének nikotintartalma pedig 10.000 millió ember kiirtásához elegendő.

No de azért nem kell éppen kétségbeesni. Hiszen a rengeteg nikotinfogyasztás ellenére is tovább élünk, sőt néha még jól is élünk. A dohányban levő nikotinnak ugyanis csak kis százaléka kerül be az emberi szervezetbe. A nikotin nagy részre a füsttel együtt elpárolog, egy másik része pedig a szivar, vagy cigaretta szivási végén gyűl össze. Egyrésze azonban menthetlenül bekerül a szervezetbe. Figyelembe

véve a nikotin-mérge rendkívüli intenzitását, a szenvedélyes dohányosoknál és a gyengébb fizikumú embereknel előbb utóbb okvetlenül jelentkeznek valamilyen formában a nikotin káros hatása. Nem beszélünk azokról az esetekről, ahol a nikotimmérgezés határozottan felismerhető, de számtalan eset van, amikor a beteg szívidegességéről, szédüléséről, fejfájásáról, gyomorrenyheségről panaszkodik s az orvos csak hosszabb megfigyelés után jön rá, hogy ezek a pathologikus jelenségek mind a nikotin mérgező hatásában lelik magyarázatukat.

Érthető, hogy az orvosi, mint a kémiai tudomány hosszú éveken át a legnagyobb erőfeszítéseket tette, miként lehetne mentesíteni a dohányélvezést a vele járó veszedelmektől, vagyis miként lehetne kivonni a nikotint a dohányból. A gyakorlati megoldást nehéz volt megtalálni, mert az összes erre irányuló kísérleteknél vagy nem sikerült kivonni a nikotint, vagy ha sikerült, ugy nemcsak a nikotin, hanem a többi élvezetadó alkotórészeket is kivonták, úgyhogy a végén nem maradt egyéb, mint üres szalmaszál.

Két kiváló bécsi vegyész, névszerint dr. Falk és Bónusz érdeme, hogy egy zseniális ké-

Villámlás és dörgés januárban

Borzalmas orkán vonult át Berlin fölött

A vihar ereje egy vonatot lesodort a töltésről

Berlin, január hó 17.

Tegnap délután valóságos itéletidő vonult át egész Németország felett. Az ég ugyszólván teljesen elsötétedett, villámok cikáztak, hatalmas dörgések voltak hallhatók és hamarosan olyan orkán kerekedett, amely a legtöbb helyen megbénította a forgalmat.

A vihar ereje lefordította a töltésről az egyik Berlin felé közeledő személyvonatot, amelynek számos utasa megsebesült, mozdonyvezetője pedig meghalt.

Berlinben háztetőket sodort le a szél, cégtáblák egymásután potyogtak a kövezetre és sok járókelőt megsebesítettek. A táviró- és a telefonhuzalak megrongálódtak.

Ugyancsak hatalmas orkán száguldott végig Párison, valamint az angol tengerpartokon. Több vitorláshajó elsüllyedt, a nagyobb hajók is megrongálódtak.

A kár ugy Németországban, mint Franciaországban és Angliában rendkívül jelentős.

Az egyházi alkalmazottaktól nem vonják le az áldozati taxát

Bukarest, január 17.

Man lelkes és az erdélyi képviselők erőteljes fellépése fordulatot hozott az egyházi államsegélyek kérdésében. Az a küldöttség, amely az ügyben előbb Costachescut, majd Mihalache kereste fel, bejelentette, hogy

amennyiben ezt a szemszúró sérelmet nem orvosolják, a görög-katolikus vallású képviselők testületileg kilépnek a kormánypartból.

Tegnap Popovici pénzügyminiszter és miniszterelnökhelyettes külön tanácskozássra kérette az ügyben Mihalache és Madgearu minisztereket. Hosszas vita után a hármastanács elhatározta, hogy

a lelkeseknél és az egyházi alkalmazottaknál nem érvényesíti az áldozati takszár vonatkozó törvényt, miután az államsegélyt amugy is köllőleg leszállították.

Ezzel kapcsolatban Bukarestben olyan hírek terjedtek el, mintha a hármastanács az államsegélyek leszállítására vonatkozó határozatát másította volna meg, ami gyakorlatilag azt jelentené, hogy érintetlenül hagyják a régi államsegélyeket, viszont az áldozati takszárakat vonnák le a lelkesek és egyházi alkalmazottak fizetéséből olyan mértékben, ahogyan azt a törvény előírja.

A B. L. bukaresti munkatársa a legilletéke-sőbb helyről kért felvilágosítást. A fönti beállítás ugyanis azt jelenthette volna, hogy az új határozat megszünteti a görög-keleti egyház kedvezményezett helyzetét s érvényesülni fog az egyenlő elbánás elve. A kapott felvilágosítás azonban kereken rácsófoli erre a föltevésre. Az új határozat egyáltalában nem érinti az államsegélyek leszállításának kérdését. Minden marad ugy, ahogyan ezt már megszabták, vagyis a görög-keleti egyházak csak 12 százalékos levonással sujtják, a többi egyházak 21–25

százalékos levonásával szemben.

Az új határozat tehát csak kifejezetten az áldozati takszárak levonásának felfüggesztésére vonatkozik.

A magyarországi törpebirtokosoknak elengedik a földváltás egyharmadát

Budapest, január 17.

Ugy látszik, hogy nemcsak Romániában, hanem Magyarországon is súlyos helyzetbe kerültek azok a törpebirtokosok, akik a földreform végrehajtása során jutottak földhöz. Magyarországon a nyomasztó gazdasági viszonyok miatt a földosztásban részesültek legnagyobb része még a múlt évben esedékes megváltáskötelezettségnek sem tettek eleget. A magyar kormány tegnapi minisztertanácsa foglalkozott ezzel a szomorú kérdéssel és az érdekelt kisczadák érdekében a következő határozatot hozta:

A múlt évre esedékes megváltási összeg egy harmadát a kormány hajlandó elengedni, a kisczadákknak, ha azok a fennmaradó kétharmadrészt május közepéig az államkincstárba kifizetik.

Ezek a pengék elegitk ki Önt!

ROTBART LUXUOSA
ROTBART SONDERKLASSE
MOND EXTRA GOLD
ROTBART LILA
MOND EXTRA (2000)

Vezérképviselő: C. DUISBERG
București I. Str. Carol 3

HIREK

— Olvasta?
— Mit?
— A király szeretne megtanulni magyarul.
— Na és miért nem tanul?
— Valószínűleg őt sem engedik a Pteancuk, Anghelucuk és Costachescuk.

★
Különös. Egyes országokban nem a közegészségügyi miniszterek, hanem a belügyek jelentik, hogy fellépett a spanyoljárvány.

★
— Olvasta?
— Mit már megint.
— Rendbehozzák a román kereskedelmi hajóparkot.
— Minek?

— A vasutasok Raducanu közlekedésügyi miniszternél. Bukarestből jelentik: Ma délután a vasúti alkalmazottak népes küldöttsége jelent meg Raducanu közlekedésügyi miniszternél s terjedelmes memorandumot nyújtott át neki a CFR-alkalmazottak súlyos helyzetéről. A delegáció vezetői hangsúlyozottan kérték a minisztert, hasson oda, hogy a személyzeti szabályzatot helyezze ismét érvénybe, állítsa vissza az előléptetések és többletjutalékok régi rendszerét s a megtakarításokat tantem formájában juttassák a személyzetnek. Raducanu kijelentette, hogy keresni fogja a módokat annak, hogy a vasutasok sérelmeit legalább részben orvosolhassa.

— Láttamozás mellett egész évre érvényesek a köztisztviselők és nyugdíjasok kedvezményes utazási igazolványai. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatója helybenhagyta a köztisztviselők és nyugdíjasok kedvezményes utazásra jogosító igazolványainak egész évre szóló meghosszabbítását a szokásos láttamozás feltétele mellett. A láttamozás eljárása a régi.

— Tengeralföldi vulkán kitörése okozta a mexikói földrengést. Newyorkból jelentik: Hivatalosan is megállapították, hogy a napokkal ezelőtt a mexikói partvidéken végigvonuló hatalmas földrengésnek eddig 48 ember esett áldozatul. A partvidék közelében még most is hatalmas füstfellegek törnek elő a tenger vizéből, amelynek felszínét a döglött halak milliói borítják. Az amerikai geofizikai intézetek a katasztrófát azzal magyarázzák, hogy egy hatalmas tengeralföldi vulkán tört ki és okozott kitörésével rengeteg kárt a mexikói partvidéken.

— Popescu Elvira Budapesten is vendégszerepelni akar európai turnéján. Párisból jelentik: Verneuil hírneves francia vígjátékiró felesége, a román származású Popescu Elvira, aki a francia főváros egyik legünnepeltebb drámai színésznője, európai turnéja indul s most tárgyalásokat kezdett a budapesti színházi körökkel is arra vonatkozólag, hogy körutjában Budapesten is szerepelhessen. A tárgyalás eredményei eddig ismeretlenek.

— Béke készül Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi polgári demokrata blokk vasárnap délután Bernády György elnökletele alatt rendkívüli nagygyűlést tart. Az egyetlen programpontra a múlt héten lezajlott városi konfliktus megbeszélése lesz. A gyűlés rendkívüli jelentőségű, amennyiben azon előreláthatólag olyan elvi kijelentések fognak elhangzani, amelyek a két féllel szakadt magyar párt egységesítését készítik elő.

— Az aradi megyei tanács viharos ülése. Aradi tudósítónk jelenti: Viharokban gazdag közgyűlést tartott ma Arad megye választott tanácsa, amelyen — tekintettel arra, hogy a tanácsnak liberális ellenzéke nincsen, — Marsau dr. vármegyei prefektus és Pop-Csicsó István frakciói ütköztek össze teljes felkészültséggel. A vármegyei tanács közgyűlésén napirendi pontként a költségvetés vitája és a mezőgazdasági kamarába küldendő delegátusok kijelölése volt. A két csoport jelentéktelen költségvetési pontok körül csapott egymásnak, minthogy azonban a megyei tanács magyar tagjai bizalmas értekezleten azt a határozatot hozták, hogy Marsau prefektus mellett tartanak, Pop-Csicsó frakciója a költségvetési vitában nem tudott fellépni. A napirend második pontjának tárgyalását a tanács meg sem kezdte, mert Pop-Csicsó elnök látta, hogy a magyar tanácsosok szavazata úgy is a prefektus javára dönti el a mérleget. Ezért felfüggesztette az ülést és frakciója bizalmi embereivel tárgyalni kezdett a prefektussal. Valószínű, hogy a két szemben álló nemzeti parasztpárti csoport megegyezik s így későbbre marad a mai ülésre várt erőpróba.

— Betörők a gödöllői királyi kastély kápolnájában. Budapestről jelentik: Az éjjel ismeretlen tettesek betörték a gödöllői királyi kastély kápolnájába. A tolvajok három ezüstkelyhet, két kehelytartót és három perselyt vittek el. A kár meghaladja az ezer pengőt. A rendőrség erőiesen nyomoz a vakmerő tolvajok után.

Kolozsvárra külön értekezletet hívtak össze az erdélyi képviselők

Bukarest, január 17.
A kormány körében ismét igen élénk az izgalom az erdélyi képviselők, a nemzetiparasztpárt örökös mumusai ismét tüntető lépésre szánták el magukat.

Ez a tüntetés holnap, vasárnap játszódik le Kolozsváron. A kormánypárti képviselők erdélyi frakcióját Vajda volt belügyminiszter értekezletre hívta össze s kormánykörökben egyelőre nem is sejtik, hogy mit akarhatnak Vajdáék ezen a külön értekezleten.

Politikai körökben az erdélyi nemzetiparasztpárti képviselők külön értekezletét összefüggésbe hozzák a Vidrighin-ügy hullámaival, de azt sem tartják kizártnak, hogy Pop-Csicsó István és Mihalache belügyminiszter között felmerült ellentétek miatt gyűlnek össze.

★ Das Lied ist aus. A német filmoperette gyártás legnagyobb büszkesége ma kerül bemutatásra a Modern Mozgóban. Soha még ilyen gyönyörű slágerfilmet nem látott a közönség. A tartalom lebilincsel, a fenséges kiállítás elkápráztat, a zene elbűvölő a közönséget. A „Vége a dalnak” a legszebb film, amit valaha készítették. Ezt mindenkinek látnia kell a Modern Mozgóban.

— A sanmóritzi tragédia még mindig a világsajtó érdeklődésének a központjában áll. A svájci sajtó legújabb közlése szerint Hofer Kunót nem a saját szobájában, hanem a szép angol nő lakásában lökték le. Utólag kiderült ugyanis, hogy Hofer Kunó felesége elutazása után azonnal a Carlton-szállodába költözött át. A kérdéses esti órákat Boulternéval töltötte, azonban az utolsó órák és a dráma pillanata még mindig nincsenek megvilágítva.

— Molnár Róza festőművész kiállítása Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: Február 21-én nyílik itt meg Molnár Róza, a kiváló brassói festőművész kiállítása, amelyen a művész Párisban és itthon alkotott műveinek legjavát, több, mint hatvan képet mutat be. A kiállítás iránt, amely a vármegyei prefektúra nagyertermében lesz, széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

— A nemzeti-parasztpárt Szörénymegyében is elvesztette népszerűségét. Lugosi tudósítónk jelenti: Ugy a nemzeti-parasztpárt, mint általában az egész megye lakossága körében rendkívül nagy feltűnést keltett a szörénymegyei mezőgazdasági kamarai választások váratlan és meglepő kimenetele. Szörénymegye eddig a legbiztosabb talaja volt a nemzeti-parasztpártnak, ahol a kormánypárt abszolút győzelemre számított. Annál kinosabban lepte meg a választás eredménye, amely szerint a liberálisok 15 tagsági mandátumával szemben a nemzeti parasztpártnak csak nagy erőfeszítések árán sikerült a mezőgazdasági kamarában 11 helyet megszerezni. A liberális párt váratlan győzelme eklatáns bizonyítást nyújt arra nézve, hogy a nemzeti parasztpárt már a megyében s a földműves nép körében is teljesen elvesztette régi talaját és népszerűségét.

— A délamerikai magyarság mozgalma a revizióért. Buenos-Airesből jelentik: A délamerikai magyarság a helybeli Délamerikai Magyar Hírlapban, valamint valamennyi délamerikai spanyolnyelvű lapban cikksorozatot helyezett el a békeszerződés revíziója érdekében. Ez a propagatív tevékenység Sir Eric Drummond népszövetségi főtitkár látogatásával függ össze. A mozgalom vezetői egyébként magának a főtitkárnak is átnyújtották tiltakozó memorandumukat, kifejtve, hogy a magyarlakt területéről történt hatalmas méretű kivándorlás a békeszerződések egyenes következménye. — A megcsontított Magyarország ugyanis nem adhat életlehetőséget a magyar tömegeknek.

★ A „Brassói Magyar Evangélikus Jótékonyegyesület” folyó hó 23-án este fél 9 órai kezdettel az elemi iskola termeiben jótékonycélú műsoros szeretetvendégséget rendez, amelyre tagjait és jóbarátait ezuton is meghívja az elnökség.

★ Das Lied ist aus (Vége a dalnak), a legragyogóbb kiállítás, végtelenül bájos meséjű, igazi német filmoperett mai bemutatója a város színterében. Az idei szezon legnagyobb slágere a „Das Lied ist aus” és egyben a Modern Mozgó legszebb filmje is. Ilyen tökéletesen szép filmremekműt még nem látott a közönség. A zenéjét Robert Stolz szerzte, a filmet Bolváry Géza rendezte, míg a főszerepeket a közönség kedvencei, Liane Haid, Willy Forst és Verebes Ernő játsszák. A Modern Mozgó Western gépén ismét világvárosi szenzációt kapunk.

★ A legidősebb és legkomolyabb problémáinkat tárgyalja legújabb számában is az „Az Anya” c. gyermeknevelési és társadalmi hetilap. Főbb cikkei: Felvilágosítsuk-e gyermekeinket a nemi életéről. A gyermek éjszakai ijedezése. Az „egyke” kérdéséhez. Újabb női életpályák. A gyermekágyas asszony életrendje. A beteg gyermek lélektanához. Az új női típus. Milyen legyen az egy szobás lakásunk. Mit szabad a kisgyermektől szellemileg követelni. Milyen legyen az iskolák tanítója. A tanárok és szülők összeműködéséről. Orvosi tanácsadó. Novella. Kozmetika. Sport. Rádió. Grafológia, stb. Előfizetési árak: egész évre 330, fél évre 170, negyed évre 90 lej. Kérjen mutatványszámot az „Az Anya” kiadónál, Timisoara, II. Str. Pestalozzi (Sörházfasor) 8.

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvél- és angolkór, pajzsmirigynagyobodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és belek működését kitünően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyéneknek tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhültek. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A bukaresti magyar színház. Tegnap este mutatta be a bukaresti Magyar Színház Lengyel Menyhért világhírű énekes vígjátékát az Antoniát az Amicitia színházteremben. Ez volt az első alkalom, amikor a színházat teljesen megföltötte a fővárosi magyar publikum. — Ugyálszik, hogy a bukaresti magyarok lassan mégis tudatára ébrednek annak, hogy mit jelent számukra az állandó magyar színház. — Idáig egy lelkes, de kisszámú áldozatkész csoport látogatta a színházat, ami persze nem elegendő ahhoz, hogy állandó színházat lehessen fenntartani a román fővárosban. Az itt működő román színtársulatok sokmillió szubvenciót kapnak az államtól, míg a magyar színház tisztára csak az itt élő magyarok támogatásából élhet meg. A tegnapi előadás, mint ha már biztató jel lett volna arra, hogy az itteni magyarság már kezdi érezni, hogy helyrehozhatatlan s megbocsáthatatlan bűn volna, ha támogatás hiányában megszűnnének a magyar előadások ebben a színházban, melyet annyi fáradsággal, annyi rosszakarat és intrika ellenére is sikerült megalakítani.

— A Brassói Székely Társaság pék, mészáros, cipész, csizmadia, kocsifényező, kovács, kerekész, szobafestő, épület- és bútormázoló, kertész, rézműves, bádigos- és szerelő, kötélverő és kereskedő tanulókat keres. A kereskedő tanuló csak brassói lakos lehet. Lakatos iparra senkit se helyezhetünk el. Válaszlevellyel ellátott levelek József Domokos főtitkárhoz címzendők. Kálvin János-utca 3. szám.

Nyíltér

NYILATKOZAT

Különböző újsághírekkel ellentétben az Amalthea-Verlag könyvkiadóval (Zürich, Leipzig, Wien) megállapítja, hogy

Szemere Pál és Czech Erik

„Habsburgs Weg von Wilhelm zu Briand“

(Die Memoiren des grafen Tamas von Erdödy)

című könyvét nem kobozták el és az továbbra is a könyvpiacon kapható. Mivel az első kiadás majdnem elfogyott, csak a második kiadásban és a tervbe vett idegennyelvű fordításban fogják a bécsi rendőrigazgatóság által kifogsolt mondatot kihagyni.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

GÖRCSÉR, FLÉBIT
TÁLYOG, GENNYEDÉS.

Semmisítsük

meg a fájdalmaikat

Az artritikus fájdalomra van ítélve. El kell viselni a borbajt (akné, liszély, herpesz, psoriasis, sikkos, eritem), az ízületi fájdalmaikat (köszvény, reuma) valamint az érelmeszesedést, amelyből származó főfájások bomlasztó hatásúak. A lábukat gyöttri a görcsér, a flébit, a tályog, ronsolva egész szervezetét.

A sokoldalú baj gyógyítását eredeti forrásában, a vér betegségében kell keresnünk. Ez okozza a beteg minden fájalmát, hyomoruságát.

A legteljesebb vérmegújító szer a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET), amely az artritizmus igazán legtermészetesebb gyógymódja. Az orvosi kar fenntartás nélkül s egyhanguan ajánlja és tekint a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓT (DEPURATIF RICHELET) mint a terápia legdrágább kincsét, melyet a mai napig felfedezhettek.

Válasz a Borszéki Fürdő igazgatóságának

Ditró, január 17.

"Kitört a harc Borszék-fürdő körül" címen megjelent tudósításunkra a közvetlenül érdekelte Borszéki Fürdővállalat nyilatkozattal felelt. A nyilatkozatot az „audiatur et altera pars” elve alapján közöltük. Am közöljük most tudósítónk feleletét is, mert azt talán fölösleges bővebben is bizonyítani, hogy a Borszék-fürdő körüli harc nem egyszerű magánjogi vita. Már csak azért sem, mert a bérlelő Borszéki Fürdővállalattal szemben két székelv község, két lezégényedett és nagy nyomorúgággal küzködő székelv község lakossága áll. És azért sem, mert Borszék-fürdő végeredményében nemcsak a két székelv község közbirtokosságáé, hanem a gyógyulást kereső betegek hatalmas tömegéé is, akik idegen országokból is idezarándokolnak, hogy betegsükre egyhűlést keressenek.

Tudósítónk nyilatkozatát alább adjuk:

„Minden szenvedelmesség nélkül, csak néhány tényt akarok lezögezni, szemben a Fürdővállalat igazgatóságával.

1. A Fürdővállalat nyilatkozatában említett sokmillió beruházások ügye még nem elintézt dolog. Eppen ez az egyik vitás pont, amely rendezésre vár, s amelynek rendezése a közbirtokosság erélyes fellépését követeli meg.

2. A Fürdővállalat nyilatkozatában említett „elfogadható” ajánlat a következő volt: A vállalat hajlandó a fürdőüzemet a bérletből kiengedni, a borvizüzem megtartásához azonban ragaszkodik. Hajlandó ezzel szemben a közbirtokosságnak 1—2 millió lejt kölcsön adni 10 százalékos évi kamatozás mellett. A kamatot az évi palackjutalékból fogja levonni. Ha ezt a közbirtokosság nem fogadná el, úgy hajlandó fentartani a kölcsönajánlatot úgy is, hogy megtartja az egész bérletet viszont ebben az esetben a még hátralévő 23 évi bérleti időtartamot további tíz évvel meghosszabbítani kívánja.

3. Ajánlata megtételénél megfedekezett a vállalat arról, hogy még mindig nem építette föl azt az 5—6 milliót képviselő melegfürdőt és lábfürdőt, amire a szerződésben kötelezte magát s amelynek megszabott határideje már lejárt. Ennek a kötelezettségének a teljesítését újabb ajánlatában már nem is igéri. És miért nincs szó a többi szerződésszegésről sem?

4. A tulajdonos közbirtokosság annakidején éppen azért fogadta el a hihetetlenül csekély, 250 ezer lejes évi bért, mert a Fürdővállalat kötelezte magát a különféle fürdőfejlesztési beépítésekre.

5. A tulajdonos közbirtokosság hosszú vadjudás és alapos megfontolás után hozta meg december 28-iki határozatát. E határozat szerint a bérletet szerződésadta jogánál fogva visszaveszi. Ha tehát a Fürdővállalat „ugy magának, mint a közbirtokosságnak jót akar” és el akarja kerülni a „további károsodásokat és súlyos ráfizetéseket”, úgy a bérletet simán visszaadja, hiszen nyilatkozatának ez a logikus következménye.

6. Különben pedig minden állításomat fentartom és szükség esetén bizonyítom is. — Egyelőre csak azért nem, mert a Fürdővállalat a közbirtokosság határozatára hivatalosan még nem válaszolt. A két érdekelte község nevében kell kijelentnem, hogy a közbirtokosságnak a harc nem célja, csak eszköze igazsága kivívásában.

Csiby Andor. dr.

— Eljegyzés. Dezső László az Agrár Takarékpénztár r. t. tisztviselője Nagyenyed és Farkas Elza joghaltagón, Nagyenyed, jegyesek.

— Kisiklott a newyorki földalatti vasut, Newyorkból jelentik: A földalatti vasut egyik kocsija tegnap kisiklott és huszonöt utas súlyosan megsebesült. A kisiklás következtében rövidzárlat is keletkezett és a tűz és a füst szintén számos sérülést okozott.

— Torkára szaladt a sip és megfűlladt, Resiczabányai tudósítónk jelenti: Dienst József resiczabányai épgyári főtisztviselő 7 esztendő kis fia egy sipocs-kával szórakozott, ami játék közben a torkára szaladt és a légcsővébe került. A fűlladási görcsökben vergődő fiúcskát azonnal orvoshoz vitték, a sip azonban olyan mélyre jutott a légcsőbe, hogy az orvosok azt nem tudták operatív beavatkozás nélkül eltávolítani. Mire azonban operációra kerülhetett volna a sor, a tragikus végű kis fiu irtózatoss kinok között megfűlladt.

Nemcsak a székrekedésben szenvedőknek, hanem az egészségesnek is ügyelnie kell beleinek rendszeres tisztítására. Orvosának tanácsára vegyen be este 2—3 szem Artin dragéet és reggelre megkönnyebbül.

* Gergely Lajos cipészete Brassó, elköltözött Arvahnáz-utca 7. sz. alól Str. Nicolae Filipescu (volt Hátsókőbánya) 16. sz. alá.

A köhögés pusztításai

A mellbajok új kezelési módszere

Szenzációs eredmények az

ALDA SZIRUPPAL

A bromoform és sulfo-gaiacolat de potassium fertőtlenítő hatása

Öt év alatt több mint 500.000 üvegetadtunk el

Szj 21033

Semmi súlyosabb tünet, mint az akut köhögés, máris elég bizonyíték annak, hogy tüdeje gyenge. Az dült bronchitis megújul a legkisebb hűlés esetén. Jönnek a hurut, az asztma és a tüdőgyulladás, az emberiség eme ellenségét és kísérőitükben a tengersok baj és fájdalom.

Azok gyors enyhítésére és gyógyítására semmi sem jobb, mint az Alda-szirup kura.

Késégbetűt esetekben, kezdő tuberkulózisnál, légsőhurutnál, asztmánál, tüdőgyulladásnál, a kínzó számirhurutnál, gége- és garathurutnál az ALDA szirup a legerendesebb eredményekkel alkalmazható.

Az ALDA szirup, amely joggal a tüdő megmentőjének nevezhető, enyhíti és gyógyítja a köhögést, regenerálja a megtámadott szöveteket, élénkíti a fagocitózist és ellent-

vára feltalált és „ALDA” szirupnak nevezett el.

Evek óta használom ezt a szörpöt, amely összeállításánál és hatásánál fogva teljessé minden más gyógyszer. Bármikor, ha hűlés után köhögni kezdek, az Ön gyógyszerét használom és ehhez a kura-hoz fűzött reményeim, mindig megvalósultak, mivel pontosan, a hogy a gyógyszerhez mellékelt prospektusban fel van tüntetve,

Ezért határozottan ajánlom Önnek, gondoskodjék arról, hogy a bajt mindjárt gyökerestől szüntesse meg. Hosszu esztendei praxisom alatt betegeimnek, akik köhögtek, ALDA melliszirupot rendeltem és soha, egyetlen más gyógyszerrel sem értem el olyan gyors, azonnali eredményt, mint az ALDA szörppel, Const Chihăescu, az ismert bukaresti gyógyszerész eme készítményével. Hála szerencsén és zseniálisan összeállított tartalmának, melynek főbb alkotórészei: Pulmonaria off., calcium sulfo-gaiacolum, bromoform, aconit, belladonna és a kitűnő codeinbiodat az ALDA szirup fölötte energikus hatása utolérhetetlen. A köhögés és bronchitis 24 órán belül elmúlik.

állóvá teszi a megtámadt tüdőt az emberiség nagy ostarával szemben: a tuberkulózis ellen!

Dr. ICS.

Kaphat gyógyszerárakban és drogériákban.

A Const. Chihăescu laboratórium igazgatósága a naponta érkező köszönőlevelekből az alábbi választotta ki közlésre:

Tisztelt Gyógyszerész Ur!

Mint csodás készítményének régi vevője íletek, hogy jelen soraimmal határtalan melegegedésemet és köszönetemet fejezzem ki Önnek ezért a csodás szörpért, amelyet Ön a szenvedő emberiség ja-

vagyis 24 óra leteltével, előírt szerinti szedés esetén a javulás feltűnő, 2—3 kis üveg után pedig a baj egészen eltűnik.

Minden ismerősömnek, aki köhögött, melegen ajánlottam az Ön szeret és ők is teljes sikerrel alkalmazták az „ALDA” szörpöt. A jövőben is ajánlani fogom mindenkinek az Ön gyógyszerét, én is hűségesen tovább fogom szedni és meg vagyok győződve arról, hogy mindig vissza fogom nyerni egészségemet ezzel az Ön szörpével.

Kérem, gyógyszerész ur, fogadja hálám kifejezése mellett, őszinte szerencsekívánataimat is, remélem, hogy az eddig eladott 500.000 üveg rövidesen eléri e szám dupláját.

BÁNYAI I.

pamutgyári könyvelő, Bukarest, Splaiul Abatorului 21.

HENRY DUPUY-MAZUEL

38

A SAKKJÁTÉKOS

REGÉNY Fordította KÜRTI PÁL

— Lovag ur, ön másodízben valóította meg azt az álmod, amely sok ember előtt lebegett, azt tudni illik, hogy a szeretett nőt egy teljesen élethű androidea alakjában bírjuk. Azért mondom, hogy másodízben, mert Deserates már megeselekedte ön előtt. Ó, távolról sem akarom lebecsülni az ön mesterművét, de hát az csak gyerekjáték ahhoz képest, amit én fogok mutatni önnek. Itt, e kocsiban, egy oly teremtményt fog látni, aki élő is, aki elképzelt is, aki gyűlöl engem és mégis imád, ha akarom. Ön, lovag ur, egy tökéletes test birtokában van; de az, valljuk meg, nem egyebé hideg, élettelen bábnál; én egy lélek ura vagyok, de egyúttal egy isteni testé is, amelyben forró vér kering.

Ezzel a kocs belsejébe vont.

Pici és sajátos keresettséggel berendezett szalonban voltunk. Egy pamlagon fiatal nő feküdt; mikor belépünk, felült. El kell ismernem, hogy soha életemben ily tökéletes szépséget nem láttam. Festő még nem álmódott meg ehhez hasonló lényt. Szőke haja és fénylő szeme sugárzott. A mágus láttára felpattant és, felém közeledve, könyörgött, hogy szabadítsam meg. Szeretem a nőt. A nő volt s a nő marad életemnek legmélyebb gyönyörűsége. Nem tudtam hát elmentálni és megragadtam kardom markolatát. De a mágus szeliden, egyúttal parancsolóan megmarkolta karomat, a szeme szikrázott. Másik kezével átfogta a szépséges lény csuklóját s gyengéden kényszerítette, hogy visszaüljön. Tekintete belefuródott társnőjének szemébe, mire az lassan lecsillapodott. Egy olyan tünemény szemtanuja voltam, melyről tudomásom volt, melyben azonban kevéssé hittem. Bizonyosra vettem, hogy komédiának. Mégis a nőnek tökéletesen őszinte volt a hangja, amiről a következőkben megbizonyosodtam. Nemsokára odasimult urához és szerelmes, izzó, gyöngéd szavakat mondott. Szép arca áttűzsedett a szenvedélytől. Cagliostro mosolyogva nézett rám, de a homlokán gyöngyözőtt a verejték.

Nem akartam magam megadni, tehát tréfára fogtam a dolgot.

— Ez az a lény — mondtam, — akit dicsőítettünk. Mi sem vagyunk többek, mint a poéták.

előttem? Megvallom, elsőrangban van idomítva.

— Várjon — szolt Cagliostro.

Es társnője felé fordult.

— Lorenza, — szolt, — mondd csak meg Kempen lovag urnak, hogy mi van a szánkóján!

A nő leírta Wanda mását. Majd kifejtette a titkot, amelyről azt hittem, hogy egyedül bírom. Éreztem, hogy elszápadok.

— Látok, — folytatta — egy másik automatát is. Nagyon nagy. Töröknek van öltözve. Hátul kell kinyitni. A belsejében látom...

— Elég, elég — sziszegtem.

Cagliostro kissé gunyos pillantást mért rám, azután elhallgattatta a látnokot; gyöngéden megölelte és megparancsolta, hogy fekdűjön vissza, pihenjen. Kimentünk. Mindkettőnknek jölesett a tiszta alkonyati levegő és leültünk a hágesókra. A csillagok már feltűntek a gyöngyszürke égbolton. Hollórajok repültek. Hallgattam.

— Csodálkozok úgy-e, — szolt Cagliostro, — de tudom, hogy azért nem féltékeny az én tudományomra, amelyet tisztára akaraterőmmel s némi buváröl-szerencsénem köszönhetek. Eltem a piramisoknál és életem Indiában. Megletem azokat a felfedezéseket, amelyeket örökké elvesztettek hittek, amelyekről már senkinek sem volt sejtelve. Máltában megismerkedtem Althotasszal, aki bölcs volt; neki köszönhetem kémiai s más egyéb ismereteimet. Értettem az emberek megfigyeléséhez és felhasználtam magnetikus képességeimet, amely, láthatta, ritka erős. Olyan gyógymódokat találtam ki, amelyeket különöseknak mondtak, pedig igen egyszerű elemekből állnak. Hiszen minden oly egyszerű, ha egyszer rájött az ember! Oly keveset tudunk, a körülöttünk lappangó erőket oly kevéssé bírjuk kihasználni. Ön meg én — mindketten a magunk módján — a bölcsök követ kerestük. Nem az aranyat, hiszen az csak eszköz a cél elérésére, hanem magát a célt, azaz a szerelem fölött való uralmat. Haj! Amit elértünk — ön a bábuját, én a magnetikus álmod — még mindig csak illúzió. Rászédjük a többieket: de elérhetjük-e valaha, hogy magunkat szedhessük rá? Ó, lovag ur, higgye el, nyomorúságos két varázsló vagyunk mi ketten!

Elhallgatott. A holdfény gyöngyöket szórt a hólepelre.

— Zalewska Wanda — folytatta — többre tartja az ön lángelméjénél a kacagást és a gárdatisztek sudár testét és Feliciani Lorenza szívze tele van egy sziciliái herceggel. Mi a szerelmet szeretjük s a nőt, aki megtestesít. Alkotni vágyunk s álmódózásba v-

B. L. 9

KÖZGAZDASÁGI LAPOK

Egész Erdélyben

szabályozni akarják a kenyárárakat

Később sor kerül a többi élelmiszer árának megállapítására is

Kolozsvár, január 17.

Mialatt az egész vonalon az árak olcsóbbítására törekednek a termelők és különösen a gabonaárak zuhanásszerűen esnek vissza, egyes cikkeknek az árak nem akarnak csökkenni, sőt az érdekeltek azt hangoztatják, hogy csakis az árak felemelése mellett tudnak termelni. Különösen a kenyárárak körül van állandó harc, ami arra indította a tartományi igazgatóságot, hogy végre komolyan foglalkozzék ezzel a fontos kérdéssel.

A tartományi igazgatóság megkeresésére a gyár- iparosok szövetsége a következő felvilágosítást adta: Aradon a nullás liszt 6.30 lej, a négyes liszt 5.10 lej, a hatos liszt 8.30 lej, a hetes liszt 2.90 lej, de míg Kolozsvárra érkezik, itt már a nullás liszt mákszáma- lis 8.50 lej, a négyes liszt 7.30 lej, a hetes liszt 4.20 lej különként. A két város árai között mutatkozó 34.9—44.8 százalékos különbséget abból keletkezik, hogy az aradi liszt vasúti szállítása különként 0.67 lejt, a raktárba való befuvarozása 0.08 lejt, az átutalási költségek és a zsákok elküldése Aradra 0.02 lejt tesznek ki különként, vagyis, amikor a liszt megérkezik a kolozsvári nagykereskedőhöz, a nullás már 7.07, a négyes 5.87, a hetes 3.67 lejbe kerül. Ehhez hozzájön még a nagybani eladásoknál fizetendő 1.32 százalékos proporcionális illeték, amely a három említett lisztminőségénél 0.11 és 0.10, illetve 0.06 lejt tesz ki. A lisztnek a raktárból a viszonteladóhoz való szállítása újabb 0.08 lejt költséget, az angronista bruttó haszna pedig 0.24—0.25 lejt (3.80—4.90 százalék) tesz ki.

Ezek szerint a viszonteladó Kolozsváron a nullás lisztet 7.50, a négyest 6.20, a hetest 3.81 lejért kapja, amikor még a következő költségeket számítja hozzá: papírsák 0.35 lej, súlyhiány 0.15—0.12 lej, bruttó nyereség 0.50—0.58 lej (7.99—10.39 százalék), vagyis a kiskereskedőnél a nullás liszt 8.50, a négyes liszt 7.30 lejbe kerül. Az aradi és kolozsvári árak közötti különbségtől tehát a tényleges költségek a nullás liszt- nél 1.46 lejt (22.35 százalék), a négyes liszt- nél 1.42 lejt (26.85 százalékot) tesznek ki, míg a közvetítő ke- zek haszna csak 0.74—0.78 lejt (11.73—15.29 száza- lék). Tekintettel arra, hogy a hetes liszt már az an- grosszisztának többé kerül (3.81 lej), mint a makszi- mális ár (3.20) lej, ezt a lisztet Kolozsváron nem is hozzák forgalomba. A tényleges kiadások ugyanis általánosságban majdnem azonosak az összes liszt- fajtaéknál és így az eredetileg olcsóbb liszteteket ma- gasabb százalékkal drágítják meg, viszont a keres- kedő bruttó nyeresége sokkal kisebb, ha a drágulási százalékokat nem az aradi árak, hanem a kereskedő költségei alapján kalkulálják.

Ugyancsak felvilágosításokat kér a tartományi igazgatóság a kenyérgyártás kalkulációjáról is, amely- et a nagybani lisztárak alapján a következő módon állított össze a gyáripari szövetség:

Kolozsváron háromfajta kenyéret állítanak elő: nul- lás lisztből, négyes lisztből és barna lisztből. A gyár- tási költségek mindegyik minőségénél azonosak. — Az egyik legnagyobb kenyérgyár egy heti átlaga 32.438 kiló liszt volt. Ennek feldolgozását a következő köl- tségek terhelték: sütőmunkások bére 19.728 lej, tiszt- viselői fizetések 9728 lej, éjjeli őr fizetése 982 lej, fuvarosok díja 7047 lej, kocsisszemélyzet fizetése 1448 lej, világítás 762 lej, hajtóerő-áram 856 lej, víz- díj és javítás 550 lej, vegyes kiadások (eszközök, ké- ményseprés, javítás, festés, stb.) 3395 lej, irodai köl- tségek 1195 lej, járművek karbantartása 2335 lej, pos- taköltségek 541 lej, utiköltség 628 lej, villanyvezeték javítása, körték 357 lej, lovak tartása 2912 lej, 194 kiló élesztő (a 64 lej) 12.416 lej, 18 ezer kiló fa (a 80 lej mázsája) 14.400 lej, állami adók 2000 lej, 647 kiló s 2041 lej, közsegi illetékek 500 lej, az üzem bérér- téke 2000 lej, összesen tehát 85.821 lej. Vagyis 100 kiló kenyér gyártási költsége 264 lej, illetve külön- ként 2.64 lej. Ha ezt az összeget hozzáadjuk a liszt nagybani árához, akkor egy kiló nullás lisztből sü- tött kenyér 10.14 lej, egy kiló négyes lisztből süttött kenyér 8.94 lej, integrális lisztből 7.39 lej. Egy kiló nullás lisztből 1.30 kiló kenyér, négyes lisztből 1.35 kiló és barna lisztből 1.35 kiló kenyér állítható elő. Ezekre a mennyiségekre átszámítva a makszimálizált nagybani árakra egy kiló fehér kenyér ára 9.36, a félféhére 8.91, a barnaé 7.02 lej, ami azt jelenti esze- rint, hogy azt a fehér kenyeret, amely a péknek 10.14 lejbe kerül, 9.36 lejért köteles árusítani. Ugyanez a helyzet a barna kenyérnél és csak a félféhé kenyér makszimális ára közelíti meg a termelési költségeket.

Ezzel a kalkulációval egyidejűleg a tartományi igazgatóság beszerzi a nagyobb európai városok ár- jegyzéseit és az összes érdekeltek meghallgatása után egész Erdély területére szabályozni fogja a kenyér- árakat. Ertesztélésünk szerint a kenyérárak rendezése után sor kerül a többi elsőrendű élelmiszer árának szabályozására is.

Sanít ur megcsinálta magának a romániai malomszindikátust

Kém — a Madgearu-féle bizottságban

Bukarest, január 17.

Madgearu földművelésügyi miniszter gabona- értékesítéséről szóló törvényjavaslata — me- lyet annak idején részletesen ismertettünk — többek között arról is intézkedik, hogy az or- szághban lévő malmokat kényszerindikátusba tömöríti. Madgearu törvényjavaslata felett még tárgyal a kormány gazdasági bizottsága, de a tervezett malomszindikátus körül már is kitört a botrány.

A Leipzigben megjelenő „Die Mühle” című lap alapján közöltük már, hogy a német Kampfmayer-cég, amikor tudomást szerzett a tervezett malomszindikátusról, teljes titokban megindította a tárgyalásokat, hogy vezetősze- repe lehessen a román malomszindikátusban és

idáig sikerült a cégnek 15 nagy román malom bérletét tíz évre megszerezni.

A kampfmayer-cég romániai képviselője egy Sanft nevű malomtulajdonos, aki ugyanezen időben tagja annak a speciális bizottságnak, amely a Madgearu-féle törvény- tervezetet elkészítette és így Sanft urnak mód- jában volt a céget mindazon bizalmas tárgya- lásokról értesíteni, mely a tervezett malomszin- dikátus körül folyt.

A fővárosi lapok felháborodva idézik a „Die Mühle” idevonatkozó cikkét és szankciókat követelnek elsősorban Madgearu ellen,

akinek tudnia kellett arról, hogy kik ülnek a bizottságban.

Négy napos mezőgazdasági kiállítást rendez az EGE Marosvásárhelyen

Gazdaggyűlések, gyakorlati tanfolyamok, szakelőadások, dalosverseny, egy- házi gyűlések fogják kiegészíteni a vásárhelyi magyar napok programját

Marosvásárhely, január 17.

A marostorda megyei Gazdasági Egylet ja- nuár 15-én gyűlést tartott Mikó László elnök- letével. A gyűlés Hatfaludy István és dr. Je- ney István előterjesztésében tudomásul vette az 1930 évi jelentést és az 1931 évi munka- programot. Török Bálint dr. javaslatára a gyűlés kimondotta, hogy az év őszén Maros- vásárhelyen nagyszabású mezőgazdasági, há- ziipari és képzőművészeti kiállítást rendez.

A marosvásárhelyi kiállítás, amelyet négy napra terveznek, össze fogja hordani mindazt a sok értéket, amelyet az erdélyi magyar nép szorgalma, verejtéke és tehetsége gazdasági, népművészeti és kulturális téren alkotott, hogy azt bemutassa mindenkinek, aki újabb hitet akar meríteni a kisebbségi magyarság életképességéből. A kiállításra kerülő óriási anyagot tíz csoportra osztályozzák. Az első csoportban a mezőgazdasági termékek foglal- nak helyet, a második csoport a gyümölcsfél- léket mutatja be friss, erjesztett, aszalt és konzerv állapotban, az erdélyi borokat, izeket, pálinkákat és likőröket. A harmadik csoport a mezőgazdasági gépek és eszközök, külön- böző anyagok, műtrágyák, növényvédelmi szerek, háztartási, lakberendezési és ruházati cikkek, valamint az e téren alkotott új talá- lások alkotják. A negyedik csoportba tar- toznak a néprajzi tárgyak, és háziipari cik- kek. A ötödik csoport lesz talán a legérdeke- sebb, amely Erdély természeti kincseit, az iparilag értékesíthető ásványokat, kőzeteket, érceteket fogja bemutatni. Ezt a csoportot ki-

lőnféle ásványvizek, fürdőismertetések, fény- képek, statisztikák és grafikonok fogják ki- egészíteni. A hatodik csoportban az erdészeti cikkek, fanemek, faipari termékek, kitermelé- si tervek és üzemi felvételek foglalnak helyet. Ezzel az új csoporttal párhuzamosan a másik új csoport vadászati cikkeket, vadásztrófeu- mokat, kitömött vadakat és vadbőröket fog be- mutatni. A nyolcadik csoportot a közgazdaság, a mezőgazdaság, az ipar és a közművelődés tárgykörébe tartozó szakmunkák, tervek, ké-pek és preparátumok képezik. A kilencedik csoport a kisállatok, baromfi-félék, galambok, nyulak, kutyák és méhek csoportja lesz, míg a tizedik csoport keretében az erdélyi magyar képzőművészet fogja új termelését kiállítani.

A kiállítás minden egyes darabja magyar kéz, magyar lélek és magyar tehetség szülöt- te lesz. A kiállítás magyar jellegű szülői ki- domborítani a nagyszabásúnak tervezett da- losverseny is, amelyen egész Erdély magyar dalárdistáinak legjobbjai fogják összemérni tudásukat. A kiállítás napjaiban Marosvásár- helyen gyűlnek majd össze a vidék dohány- termelői, akik megfelelő utbaigazítást fognak kapni az egybeeső beváltással kapcsolatban érdekeik megvédésére. Hasonlóképpen a ma- rosmenti cukorrépatermelők is gyűlésezni fog- nak a kiállítás alkalmával, amelynek egyik legérdekesebb eseménye Székács Elemér, az Erdélyben is jólismert világhírű buzánemesi- tő előadása lesz. A gazdag és változatos pro- gramot különböző egyházi gyűlések fogják kiegészíteni.

TŐZSDE

(1931. január 17.)

Zürich (nyitás): Berlin 122.73, Amsterdam 207.80, Newyork 516.60, London 25.0775, Páris 20.2450, Prága 15.29, Budapest 90.2250, Bu- karest 306.75, Varsó 57.85, Bécs 72.6250.

Devizák (belföldi jegyzés): London 817.50, Zürich 52.60, Newyork 167.95, Berlin 40.12, Bécs 23.69, Prága 4.99, Budapest 29.46, Milánó 8.84, Páris 6.6152, Amsterdam 32.66.

1 mtr. elsőrangú Crepe schine	Lei 175
1 m. Angolminta férfi szövet	160
1 „ Női kabát kelme	160
1 „ Kamgarn férfi szövet	180
1 „ Téli kabát szövet	280
1 „ 1/2 Gyapjú női szövet	70
1 „ Gyapjú Pöplein szövet	145
1 „ Női Divat bársony, mintás	78
1 „ Fehérített vászon	22
1 „ Sárga vászon	18
1 „ Ingzefírek	19
1 „ Tenisz flanel	24

Rosenberg Dávid

82-4125

URODONAL

tisztítja a vesét

Csúsz
Köszvény
Idegfájdalmak
Hugykő
Érelmeszesedés
Elhízás

Tudományos értékesítések:
Az orvostudományi akadémia (1908 nov. 10.)
A tudományos akadémia (1908 december 14.)

Ajánlja
Dr. LANCEREUX
az orvosi akadémia volt elnöke
a köszvény gyógyításáról írt könyvében

Mossa a májat
és az ízületeket,
feloldja a húgysavat,
fokozza az anyagcserét
és elégeti a hajat.

A köszvényesek minden hónapban, vagy amikor túlzásba vitték a finom ételek élvezetét, URODONAL kurát csinálnak, amely megoldja a húgysavat és így biztosan megvédi a beteget a köszvényes rohamoktól, reumatizmustól és vesekökolikától. Ha a vizelet vörös, vagy ha homekot tartalmaz, vagy ha a legkisebb fájdalom mutatkozik, ha az ízületek ropogni kezdenek, azonnal URODONAL-t kell szedni.

féltannyi gonddal, féltannyi költséggel

2x annyit nyújthat a konyhája

annak,

aki ezeket a könyveket használja:

Irri néni szakácskönyve, kötve 130 lej
REBEKNÉ: A házikukrászat kézikönyve
kötve 50 lej

Asszonyok tizezrei használják és dicsérik receptjeit! Csak ezeket fogadja el!
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Eladó olcsón egy kétemeletes **bérház**
Brassóban Vár-u. 10 sz. alatt.

Eladó 1200 m² területű ingatlan raitalevő épületekkel, 16 lakrészrel, Brassó Honvéd-u. 16 sz. alatt. Egy 3 keretes gőzfűrészes komplet berendezéssel bérbeadó vagy részben is eladó.

Eladó 40 parcella 3-4-5-600 m² nagyságúak 20 mtr. utcai fronttal, Brassóban Kut-u. és Honvéd-utca átmenetnél.

Ingatlanok és parcellák részletfizetés mellett is kaphatók.

Egyes tételek külön-külön is eladók.
Tudakozódni Brassó, Vasut-utca 70 sz. alatt.

Megvételre keresünk

80 cm. keretszélességű, jó állapotban levő

VOLLGATTER

Ajánlatok:

„VOLLGATTER“

jeligére a brassói kiadóba kéretnek.

STEFAN ZWEIG:

ÁMOK

Olcsó propaganda kiadás 2 kötetben
85 lej

Brassói Lapok Könyvosztálya

Tisztelt vevőim
nb. tudomására hozom, hogy

villany- és műszaki áruraktáromat

Brassó

Kolostor-utca 10

alá helyeztem át.

Oskar Lud. Manchen

Budapesten fővonalai vágány mentén fekvő

fa- és széntelep

mely a környékre is gravitál, épületfával óhajítja telepét kibővíteni, mely célból keres bizományi ierakat, vagy finanszírozó társat.

Erdelkődők írjanak „Kitűnő referencia Rbt. 1030” je ligére **Rudolf Mosse, S. A.** hirdetési iroda címére
Temesvár I., Str. Mercy 2 sz. alá.

Szanatórium

Dr. Riemer Brassó.

Könnyű tüdőbetegek részére, 800 m. magasságban a brassói erdőktől körülvéve, szél- és ködmentes. Modern gyógykezelés! Pneumothorax, Heliotherapia stb. Kitűnő eredmények. Egész télen át nyitva. Bővebb felvilágosítás: Felsőfővénny-utca 44-48. szám. — Telefonszám: 378. — Rendelés: Árvaház-utca, 2-6-ig.

Az ország fűzőkészítőihez!

Nagy raktár, szabászati- és fűző-kellékeket, szöveteket bármilyen mennyiségben kaphatnak a

„MAGAZINUL TOALETA“

Bukarest, Strada Şelari 4-6.

A speciális

241

„Bally extra“ gummiáruk

kizárólagos ierakata.

Azonnali szállítás az egész országban.

BRAȘOV—BRASSÓ Kapu-utca 56—58. szám. Telefon: 82 és 1-77.
BUKUREȘTI—BUKAREST I. Săindar No. 6. Telefonszám: 363/64, 373/70

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba: negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej. **HIRDETÉSEKET** felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfélekkel készséggel szolgálunk.

MEGBÍZOTTAK. Arad: Strada Gheorghe Lazar 4 (Halmágyi Pál). — Kolozsvár: Strada Dubalarilor 7 (Neumann Ignác). — Dés: Osztián Kálmán Strada S. Barnutiu 10. Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefont 17. Hunyad- és Alsófehérvármegye részére. — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32. (Szabó Gyula). — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Máramaros-megye részére. — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigethy László). — Szilágysomlyó: Helyi Erő. — Marosvásárhely: Szt. György-u. 6. (Szabó Jenő). — Temesvár: Berényi Lajos, Gátör 22/a. — Torda: Str. Reg. Ferdinand 25. (Dénes József).

Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedély. Állást keresőknek 25% kedvezmény. — A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Bort küküllőmentit 50 literből feljebb legújabb nyosabban szállít Naftali Vilmos, Balázsfalva. 11263

Jól bevezetett irógép, rádió üzlet, műszerész műhely, nikkeltő berendezéssel, árukészlettel vagy anélkül forgalmas nyit üzlettel, családi okokból eladó, esetleg bérbeadó. Cim a brassói kiadóban. 11300

Eldő 40-es motor nehézbencin és petroleum-hajtásra, mindössze 1 évig volt üzemben, jelenleg üzemben megtekinthető. — Pál-műmalom Szentivánlőről, posta Uzon. 11210

Csinos uriszobagarnitúra jókarban eladó. Megtekinthető Zerbésnél, Brassó, Gyár-ut 2. 11258

Centrifuga csavarógépet keresek megvételre. Keresztes Béla kelmefestő, Marosvásárhely. Ugyanott 2.20 cm. széles, mechanikai, jó karban lévő szövőgép olcsón eladó. 11302

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe

ajánljuk a Brassói Lapok Nagy Regélő Nap-tárát, az intelligens magyar családok kedvenc kalendáriumát. Nagy népszerűségét annak köszönheti, hogy a rengeteg hasznos tudnivalón és a szorosán vett naptári részen kívül rengeteg érdekes olvasnivalót, novellákat, cikkeket, tréfákat tartalmaz. Ára 50 lej. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen küldjük. (Az ár postabélyegben is beküldhető.) — Vágja ki és küldje be még ma az alábbi szelvényt a Brassói Lapok Könyvosztályának.

Megrendelem a Brassói Lapok Nagy Regélő Nap-tárát pld.-ban. Az árát — egyidejűleg postautalványon küldöm — bélyegben mellékelem — mint előfizető a legközelebbi előfizetési díjjal együtt küldöm. — (A nem megfelelő szöveg áthúzandó!!)

Név:

Lakhely, cím:

Ost-Fox-Farm

Feketehalom

(Brassó vm.) vesz:

házi nyulat

á Lei 15 kg.-ként élő-súlyban

tyukot

á Lei 15 kg.-ként élő-súlyb.

elad német

dogg-kutyát

3-8 hónapos korban

nagy választékban és

drótszűrő-terriereket.

Eladó 1 Deutz Diesel 15 H P, 1 Dynamo 30 Ampere 110, 1 Elektromotor 2 és fél H P egyen-áram 440 Volt. Richter, Kapu-utca 8., Brassó. 11298

Eladó masszív keményfa könyvszekrény, egy kis szalongszék. Herz könyvkereskedés, Brassó 11289

Ski körisfából bindunggal, skina drág, skicípő eladó. Dresnandt, Brassó. Hosszu-u. 128. 11290

Előnyösebben fogadják kiszolgálót, ha vásárlásánál hívják fel lapunk hirdetésére.

Állást nyer

Csik, Háromszék, Brassó és Udvarhely megyékben jól bevezetett képviselőt keresünk. Ajánlatokat „Élelmiszer és ital-szakma” jelige alatt a brassói kiadóba kéretnek 11278

Vertreter (innen) Representant für, redigiert, bei der Privatkundenschaft Bestens eingeführt von altrenommierten ausländischer Damenkleider und Stickerfabrik gegen hohe Provision gesucht. Offerte an Chiffre „Vertreter“ Rudolf Mosse Arad. 11296

Falura házvezetőnőt keresek. Megkeresést fizetési igények megjelölésével „Háromszék” jelíge a brassói kiadóba kérek. 11297

Nagy kereseti lehetőség, jövedelmező mellékfoglalkozás intelligens egyéneknek. — Albertini Jenő, Tusnádfürdő. 11203

Lakás

Ujonnan átalakított modern, napos, 4 szobás lakás kiadó. Brassó, Ciocrac 2. 11174

Modern, napos, különbejárattal butorított szoba fűtőszobával 1-2 személy részére kiadó. Értekezni 12-3-ig Brassó, Vár-u. 126. 11148

Házasság

Gazdálkodó özvegye vagyok és unom a magányt. Ezért elhatároztam, hogy a már nem szokatlan uton kísérel meg házasság céljából komolyan házasságot kötni óhajtó urakkal megismerkedni. Negyvenéves keresztyén gyermektelen, másfél-millió vagyonnal és egy malommal rendelkező nő vagyok. Intelligens nem feltétlen vagyonos urnak boldog otthon nyújt nek. — Leveleket teljes címmel „Csinos özvegy” jelíge a brassói kiadóba kérek. 11270

A háziasszony hete

lehetővé teszi, hogy sok háztartási és mindennapi szükségleti cikket a legelőnyösebb áron bevásároljon.

SCROLL-vásznak

Fehérnemű sifon	40'—46'—
„ batiszt	58'—
Nadrág-grádli	65'—
Alsólepedőnek 156 cm széles	120'—
Paplanlepedőnek 140×140	240'—
Szalvetták	42'—
Asztalnemű 156 cm. széles	195'—
Törülköző	145'—185'—
Frottirtörülközők	85'—95'—120'—

Regenhart & Raymann

asztalnemű méterenként és garnitúránként.

Hétfőtől kezdve mindent megtalál cégünk kirakataiban

Julius Nedoma

Brassó, Kapu-utca.

Nagy vagyonnal rendelkező független 36 éves akadémiát végzett gazdálkodó vagyok. Vagyonom kényelmes megélhetést nyújt. Saját házamban főuri berendezés is van. Házasságot kötnék nem feltétlen vagyonos, de kizárólag erkölcsös és jó családból származó hajadonnal. — Lehetőleg fényképpel ellátott leveleket „Jó gazdaszszony jelíge a brassói kiadóba kérek. Arcképeket az enyémmel együtt becsület szóra visszaküldök, de csak teljes című leveleket fogadok el. 11270

Nősülési szándékból megismerkednék oly elvált vagy özvegy asszonnyal, akinek némi hozománya van, 45 éves özvegy kereskedő vagyok, saját házam és üzletem van. Leveleket teljes címmel és lehetőleg fényképpel „Kereskedő” jelíge a brassói kiadóba kérek. 11273

Urino megismerkedne 50 éven felüli urral házasság céljából. Leveleket „Nyugodt élet” jelíge a brassói kiadóba kér. 11291

Nősülési szándékból megfelelő hozománnyal 20-40 éves hajadon, vagy gyermektelen özvegy ismeretségét keresi ügynők kizárásával negyemillió vállalat tulajdonosa, legnagyobb díszkréció mellett teljes című levelek fényképpel „Enis” jelíge a brassói kiadóba. 11265

Mária megbeszélte időben várlak a Tied. 11295

Vegyes

Fuchs fogorvos, Bukarest, husz praxissal Párisban, minden modern fogmunkát végez București, Strada Berzei 35. 11166

Endlízés méterenként 5 lejért Székelyné, Bukarest, Bulevardul Dimcu Golescu 65, villamos 12-13-21-24. 11266

Az erdélyi irás legnagyobb diadalai

olcsó propaganda kiadásban:

MARKOVITS RODION:

Szibériai Garnizon, 2 kötet 85'— lej.

MAKKAI SÁNDOR:

Ördögszekér, 2 kötet 85'— lej.

Vidékre, az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen szállít. Mindkét mű megrendelése esetén utánvétet is portómentesen szállítjuk.

Brassói Lapok Könyvosztálya